

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Biblioteca Centrală
Regionară

23 AUGUST

1944 — 1964

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Desen de Tia Peltz

ANUL XX

34 (1014)

21 AUGUST 1964

12 pagini, 1 leu

23
AUGUST
XX

O economie înfloritoare, în plin avânt

S-au seurs 20 de ani de la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist, ani de mărețe realizări în economia și cultura țării noastre, ani ai unor profunde transformări economice, politice și sociale. Dezvoltarea armonioasă și în ritmuri consecvent înalte a economiei țării noastre a devenit posibilă numai ca urmare a traducerii în fapt a liniei generale a Partidului Muncitoresc Român în construcția economică — linia industrializării socialiste bazată pe creșterea cu precădere a producției mijloacelor de producție, cu pivotul ei industria constructoare de mașini. Trecând la industrializare — necesitate obiectivă pentru dezvoltare — partidul a demonstrat că aceasta este singura cale posibilă pentru lichidarea înapoierii seculare în care se găsea țara noastră, pentru fundamentarea independenței politice pe independența economică, pentru creșterea nivelului bunăstării poporului.

În perioada 1950—1963, în economia națională au fost investite 252 760 milioane lei, din care în sfera producției materiale 214 890 milioane sau 84,9 la sută din total, iar în perioada 1960—1963 — 106 141 milioane lei sau 85,0 la sută din totalul sumelor investite. În anii 1950—1963 suma de 131 087 milioane lei a fost îndreptată către dezvoltarea industriei, din ea 114 828 milioane fiind utilizate în scopul lărgirii producției mijloacelor de producție. Ca urmare a acestor măsuri, s-a dezvoltat impetuos industria în ansamblul ei și în primul rând, industria de bază. Au fost construite sute de întreprinderi și secții noi și au fost utilizate, modernizate și dezvoltate un număr însemnat din întreprinderile existente. Numai în primii 3 ani ai planului de 6 ani au fost date în funcțiune peste 140 întreprinderi și secții noi.

Una din trăsăturile caracteristice ale dezvoltării industriei noastre o constituie utilizarea pe baza tehnicii avansate, la nivel mondial. Este semnificativ faptul că în cursul planului de 6 ani se prevede punerea în funcțiune a unei cantități de fonduri fixe egală cu existentul anului 1959. Succesele obținute pe această linie sînt evidente, căci fondurile fixe productive ale industriei au crescut în primii 4 ani ai sesenalului cu aproape 45 la sută. O dată cu aceasta a avut loc și un proces de concentrare a industriei.

În industrializarea țării, accentul principal s-a pus pe ramurile de bază ale industriei, pe industria producătoare de mijloace de producție. Astfel, în timp ce producția globală industrială a crescut în 1963 de peste 5 ori față de 1950, înregistrându-se un ritm mediu anual de creștere de 13,2 la sută, producția mijloacelor de producție a crescut de peste 6 ori, cu un ritm mediu de 15,1 la sută, iar producția bunurilor de consum de peste 3,7 ori, cu un ritm mediu anual de 10,7 la sută. În 1963, industria R.P.R. producea în numai 49 de zile o cantitate de producție egală cu întreaga producție a anului 1938; producția de mijloace de producție a anului 1938 se realiza în numai 35 de zile, a industriei constructoare de mașini în 22 de zile, iar a industriei chimice în 16 zile. Numai sporul de producție realizat în 1963 în comparație cu 1959 este mai mare decît întreaga producție obținută în 1955. Aceasta reprezintă un încontestabil și uriaș succes obținut de poporul nostru, ale cărui urmări a fost schimbarea totală a feței țării noastre. Schimbările s-au manifestat în primul rând în dezvoltarea impetuoasă a ramurilor cheie ale economiei naționale. Producția de energie electrică și termică a crescut în 1963 față de 1938 de 17 ori, înregistrînd un coeficient de devansare de circa 2,3 față de întreaga producție industrială. În 1963 producția de energie electrică a fost de aproape 11,7 miliarde kw/h. Numai sporul de producție realizat în 1963 față de 1962 depășește de 1,4 ori întreaga producție a anului 1938.

Creșterea producției industriale impune asigurarea în continuare a dezvoltării bazei energetice a economiei naționale. În acest sens un rol important îl va avea construirea noilor centrale prevăzute: — hidrocentrala de la Porțile de Fier, una din cele mai mari din Europa, și hidrocentrala „16 Februarie” de pe Argeș —, precum și construirea altor mari hidrocentrale. În aceeași perioadă, producția globală a industriei constructoare de mașini și prelucrarea metalelor a crescut de 17 ori, a industriei chimice de 23 ori, vertiginos crescînd și producția unor ra-

muri importante cum sînt industria cocschimică (în 1963 de 26 ori mai mare decît în 1938), sau extracția gazului metan (în 1963 de 43 de ori mai mare decît în 1938).

În perioada 1950—1963 în R.P.R. au fost create ramuri ale industriei care înainte de război nu existau, cum ar fi construcțiile de tractoare, de utilaj petrolier și nave etc. Caracteristică este și realitatea că în anii 1960—1963, adică primii 4 ani ai planului de 6 ani, ritmul mediu anual de creștere al producției globale industriale s-a intensificat. Într-adevăr, dacă în perioada 1950—1963 ritmul mediu

nu putea fi vorba în țara noastră. Printre ele se numără autocamioane și autovehicule, tractoare, motoare Diesel, rulmenți de toate tipurile, strunguri, locomotive Diesel electrice, îngrășăminte chimice, rășini sintetice ș.a. S-a amplificat mult și producția industriei ușoare și alimentare, România numărîndu-se astăzi printre marii producători de zahăr, uleiuri etc.

În anii dezvoltării noastre planificate s-au atenuat de asemenea mult disproporțiile existente între dezvoltarea industrială a diferitelor regiuni. Regiuni în trecut înapoiate cum ar fi Dobrogea, Oltenia, Bacău sau Suceava au cunoscut o puternică dezvoltare industrială. Mărturie acestei afirmații stau marile construcții industriale realizate cum sînt: uzinele Electroputere în regiunea Oltenia, combinatele de la Săvinești, Onești, Borzești, Roznov și Hidrocentrala „V. I. Lenin” de la Bicaz în regiunea Bacău, Combinatul pentru industrializarea stufului, Centrala Ovidiu II în regiunea Dobrogea etc., etc.

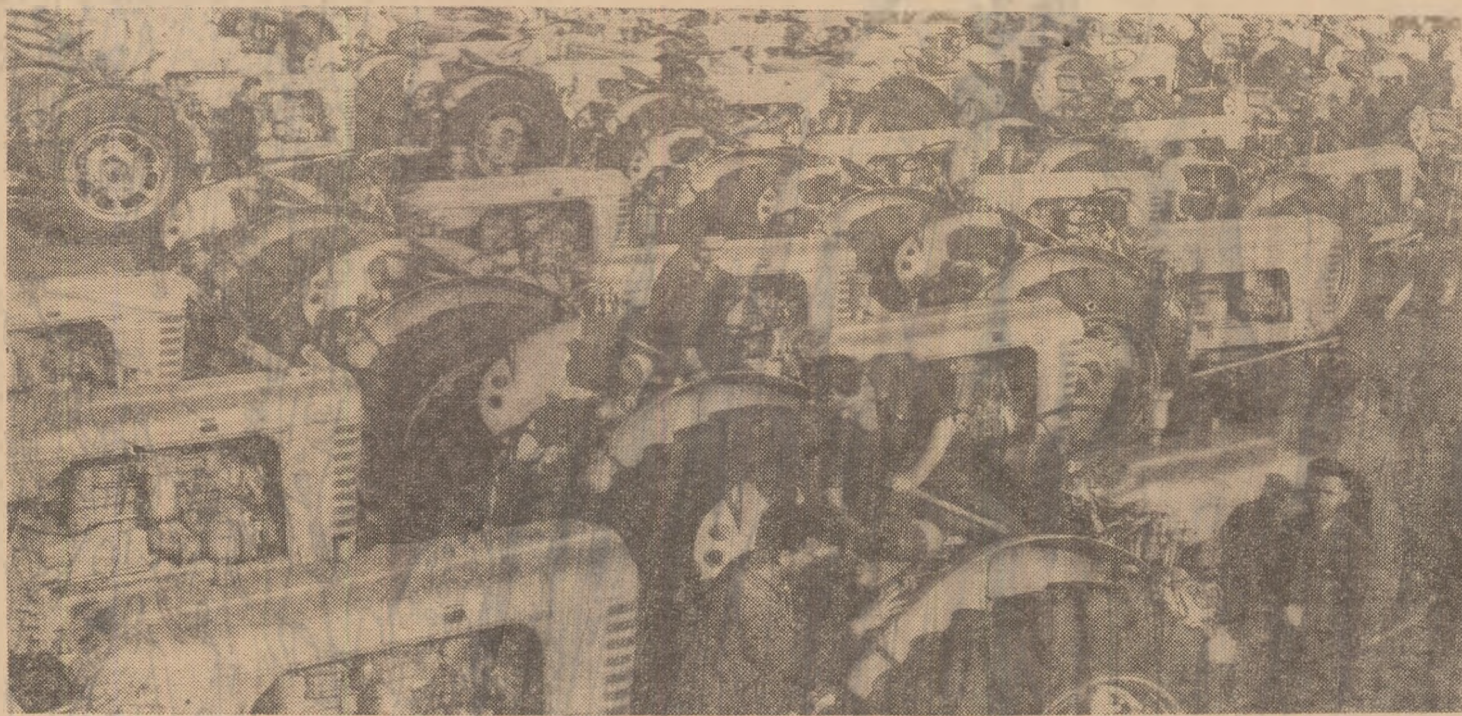
O mare dezvoltare a cunoscut și industria capitalei patriei noastre. Printre principalele obiective construite în București menționăm: uzinele „Electronica” și „Danubiana”, Fabrica de mașini unelte și agregate, Combinatul de cauciuc sintetic „Jilava”, Întreprinderea de piese radio și semiconductori „Băneasa”, toate înzestrate după ultimul cuvînt al tehnicii.

În zilele noastre România se prezintă în ansamblu ca un puternic și armonios complex economic. Expresie elocventă a acestei afirmații este faptul că de unde în anii anteb-

la sfîrșitul anului 1963 numărul lor era de 65 de mii. Semnificativ este și faptul că în timp ce industria a livrat agriculturii în 1950 circa 3.500 tractoare, în 1963 numărul lor a sporit la 10.300. Capacitatea industriei noastre de a utiliza agricultura potrivit necesităților tehnicii moderne reiese și din faptul că azi pe ogoarele patriei lucrează 32,5 mij de combine pentru păioase, zeci de mii de pluguri pentru tractoare etc., etc. La rîndul ei, industria chimică a sprijinit și ea substanțial agricultura prin cantitățile sporite de îngrășăminte chimice și insecto-fungicide pe care i le-a pus la dispoziție (în 1959 reve-neau la 100 ha circa 2 000 kg, iar în 1963 — 5 200 kg), fapt care a contribuit și el la obținerea succeselor noastre în domeniul creșterii producției agricole. Astfel, dacă în perioada 1934—1938 producția medie de grîu la hectar a fost de 10,3 chintale, în perioada 1956—1960 ea a atins 11,3 chintale, iar în 1963, deși condițiile climatice au fost nefavorabile, 13,2 chintale. Referindu-ne la porumb, producția medie la hectar a fost în 1934—1938 de 10,4 chintale, iar în 1956—1960 de 13,9 chintale, iar în 1963 de 17,8 chintale.

★

Dezvoltarea complexă și armonioasă a economiei țării noastre în ultimii 20 de ani a atras după sine schimbări esențiale în nivelul de trai al populației, venitul național cunoscînd o creștere însemnată. De pildă, în perioada 1950—1963 venitul național a crescut de 3,4 ori, iar venitul pe cap de locuitor de peste 2,9 ori. Ecolul direct și nemijlocit al acestui fapt a fost

Industria utilizează agricultura

anual de creștere al producției globale industriale a fost de 13,2 la sută, în perioada 1960—1963 el a atins 14,9 la sută. Și, pentru a înțelege mai bine saltul pe care l-a făcut industria noastră în anii de democrație populară, trebuie să mai arătăm că ea s-a dezvoltat între 1950—1963 într-un ritm de circa 3,5 ori mai rapid decît cel înregistrat în perioada 1929—1938 (13,2 la sută față de 4 la sută). Din aceste cifre rezultă că ritmul mediu anual de creștere al industriei R.P.R. este unul dintre cele mai înalte din lume, că industria noastră are un caracter extrem de dinamic.

Intr-un ritm rapid s-a dezvoltat și industria producătoare de bunuri de larg consum. În 1963 producția era de circa 4,8 ori mai mare decît în 1938. Industria alimentară a produs în 1961, în numai 34 de zile, cît în întregul an 1938.

Industrializarea României a avut ca urmare și schimbarea proporțiilor între ramurile industriei. Astfel, dacă în 1938 ramurile producătoare de mijloace de producție dețineau 45 la sută din totalul producției industriale, în 1963 ponderea lor era de 64 la sută. În același timp, ponderea metalurgiei feroase și construcțiilor de mașini a crescut de la circa 14 la sută în 1938 la 33 la sută în 1963. Industria R.P. Romine dă astăzi produse despre care înainte de război nici

lici, respectiv în 1938, România importa peste 95 la sută din utilajul necesar economiei sale, în momentul de față ponderea utilajului importat față de totalul necesarului în țară nu întrece în medie 32—33 la sută anual. În același timp, în cadrul exportului a scăzut simțitor ponderea produselor agricole, crescînd de la an la an ponderea produselor industriale și, îndeosebi, a utilajului. Actualmente România exportă utilaj petrolier în Europa, Asia și Africa, iar tractoarele cu marca „Fabricat în R.P.R.” lucrează pe ogoarele a numeroase țări din lume.

Rolul conducător pe care industria îl are în economia noastră națională s-a manifestat și în capacitatea ei crescîndă de reutilizare a economiei, îndeosebi a agriculturii. Astfel, dacă în 1938 în agricultura R.P.R. funcționau circa 4.000 de tractoare,

creșterea salariului real de peste circa 2,1 ori din 1950 pînă în 1963. Dar în anii dezvoltării socialiste au crescut totodată și veniturile reale ale țărănimii. Vinzările de mărfuri prin comerț, în primul rînd ale bunurilor de îndelungată folosință, în perioada menționată au sporit de peste 4,1 ori. Între 1951—1963 din fondurile statului și ale cooperăției au fost construite 271 777 apartamente, cu o suprafață de peste 17 140 mij m.p. din care, numai în perioada 1960—1963, 161.801 apartamente însumînd 10 100 mij m.p. Aceasta fără să mai amintim de construcțiile realizate de populație din fonduri proprii și cu ajutorul creditelor de stat, și care se cifrează la 983 844 apartamente realizate în perioada 1951—1963. După ritmul construcțiilor de locuințe, R.P.R. deține unul din primel locuri din lume.

Toate cele de mai sus ca și multe alte realizări dovedesc o dată mai mult că grija principală, scopul principal al întregii activități a partidului nostru îl constituie îmbunătățirea condițiilor de trai, bunăstarea și fericirea poporului. Strîns unit în jurul Partidului Muncitoresc Român, poporul nostru își mobilizează toate forțele sale creatoare în vederea desăvîrșirii operei de construire a socialismului.

Ion Răvar
Candidat în științe economice

MIHAI BENIUC

Mîndria cea mare

Mindria de-a rosti partid

Aşa de simplu cum bei apă,

Cum dai copilului din bîld,

Cum intri-n şut, ori mergi la sapă ;

Mindria de-a rosti partid

Cu sentimentu-n piept al forţei

De purtător, prin veac, al torţei,

Către podişul însorit

Al omeneshii fericiri,

Cu pine, vin şi trandafiri

In lumea noastră muncitoare ;

Mindria de-a rosti partid

Cu dragoste, fără-ngîmfare,

Este mindria cea mai mare.

Şi dacă tu, muncind, înalţi

Temei de vatră să rămînă

În lume pentru ceialalţi

Ce după tine or să vină,

Mindria mare-ţi este dată

Şi fie pentru viaţa toată.

(Din volumul „Azimă“)

GLORIOASA ANIVERSARE

Piatră de hotar între două epoci, ziua de 23 August 1944 rămîne înscrisă în istoria patriei noastre ca dată de naştere a unei vieţi noi. Incinsă de soarele verii, ziua aceea a dogorit de o căldură incomparabil mai puternică, căldură care iradia din inima fierbinte a poporului chemat la lupta de partidul comunistilor. Din iniţiativa lui, sub îndrumarea şi conducerea lui, masele, avînd în frunte dirza, nebiruita clasă muncitoare, au luat armele în mîini, luptînd vitejeşte Armata Romîna, alături de Armata Sovietică, au alungat duşmanul fascist dincolo de hotarele ţării, urmărindu-l pînă departe, în pustă şi pe crestele Tatrei.

În urmă cu douăzeci de ani s-a scris pagina cea dintîi din noul letopiseţ al Romîniei. Şi, spre deosebire de cele trecute, e un letopiseţ în care zadarnic ai căuta jalea şi nevoile şi împilările şi în care poţi găsi doar marea bucurie a visului împlinit. Împlinit prin rîvna şi munca laolaltă a milioanele de oameni, care urcă, urcă necontenit spre culmile către care îi călăuzeşte Partidul.

Comentînd uimitor de lungul drum parcurs în aceste două decenii, ziarişti şi observatori din alte ţări au început să vorbească din ce în ce mai des de „miracolul romînesc“. Dar miracolul nu are nimic supranatural într-însul. Componentele lui sînt : putere de muncă, talent, energie, ingeniozitate şi multe alte calităţi caracteristice poporului nostru. Forţa de organizare a Partidului, capacitatea lui de conducere, mărcia sa ideologică au făcut din ele o forţă motrice irezistibilă, care a transformat ţara, în fiecare an din aceşti douăzeci, mai repede ca în cine ştie cîte din deceniile trecutului.

Poporul acesta, de o proverbială modestie, pe care şi-o păstrează şi astăzi, cunoaşte acum — şi-n asta nu este nici o contradicţie — marea mîndrie a marilor înfăptuiri. Mindria de a fi dat ţării o industrie puternică, temelia înfloririi întregii economii. Mindria de a fi strîns laolaltă ogoarele fărîmiţate ale ţăranilor în necuprinsele şi rodnicele lanuri colectiviste. Mindria de a fi dobîndit un prestigios renume internaţional pe tărîmul ştiinţei şi culturii. Mindria de a fi dăruit omului fericirea şi demnitatea muncii libere.

Succesele sînt greu de numărat. În comparaţie cu ceea ce era în urmă cu douăzeci de ani, cifrele planurilor au apărut înalte. Dar repede, mult mai repede decît au crezut mulţi, ele s-au dovedit accesibile, ba chiar au fost lăsate în urmă de realizări. S-a vădit aci o dată mai mult profunda înţelepciune a Partidului, a cărui privire pătrunzătoare a ştiut să descopere nebănuite rezerve de energie şi capacitate, a cărui încredere fără margini în oameni a ştiut să-i mobilizeze spre dobîndirea unor răsunătoare succese.

Sînt greu de numărat succesele acestea. Vestile despre ele se aglomerează zilnic, din toate colţurile ţării, iar ecourile lor se aud în toate colţurile lumii. Centralele în care apa sau cărbunele se preface în electricitate şi furnalele prin care răzbate răsuflarea fierbinte a oţelului, turnurile dantelate ale sondelor şi complicata răsucire a ţevilor chimiei, coloanele mesfirşite de tractoare care străbat glia fertilă şi giganticele butii metalice în care se naşte vinul medalilor de aur, clădirile proaspete ale şcolilor şi tirajele în milioane de exemplare ale cărţilor, luminoasele locuinţe ce se înalţă pretutindeni şi terenurile de sport pe care se întrec tinerii, — toate acestea nu sînt decît fragmente dintr-un caleidoscopic tablou al înfăptuirilor, un tablou în necontenită mişcare şi prefacere. Căci energiile nu numai că nu seacă, ci se înzecesc. An de an, ritmul creşte, pasul se face mai mare, capul se înalţă mai sus.

În munca aceasta trepidantă de construcţie nevoia de Pace este la fel de imperioasă ca nevoia de aerul pe care-l respirăm. De aceea, cuvîntul Republicii Populare Romîne răsună alături de glasul celorlalte ţări socialiste, în apărarea liniştii căminelor noastre şi a păcii în întreaga lume.

Am deschis larg porţile viitorului şi de pe acum lumina lui se face din plin simţită. Cheia ne-a pus-o în mîna Partidul. Spre el se îndreaptă gîndurile noastre încărcate de recunoştinţă şi din adîncul inimilor noastre grele de prea-plinul dragostei aducem mulţumire înţeleptei sale conduceri.

VEAC NOU

Bucureştiul zilelor noastre

ION BĂNUŢĂ

VEAC DE AUR

Plîngea veacul la-nceput
de durerea noastră.
Lacrima urca pe zid
pînă-n zarea-albastră.

Lanţul de rugini s-a rupt, —
Lenin i-a stîns rostul —
şi imperiul trăznit
devenit-a... fostul !

Noi, cuprinşi de visul sfînt,
am prins arma-n mîină
şi-astăzi Romînia e
liberă, stăpină.

Ridicăm un monument, —
cum ştiu luptătorii —
şi-ngropăm sub ziduri vechi
spaimile şi nori.

Omule ce treci prin veac
nu uita mesajul :
— Aurul din mîina la
este tot mirajul.

Ride veacul sus, în pisc,
în noian de vise,
pune lauri pe la porţi
peste vremi ucise.

Geografia

prestigiului peste hotare al Republicii Populare Române

23
AUGUST
XX

În țărina în care s-au prăbușit nedreptățile de veacuri îndurate de poporul român, s-au amestecat și sfărâmurile falsului și rușinosului renume cu care fusese blagoslovită țara noastră, de către regimurile burghezo-mosierești, în trecut.

Țară „eminamente agricolă” le plăcea în special exploataților să eticheteze România ogoarelor scrijelate cu plugul de lemn, în opiniile nevolnice ale unor umbre de boi, conservând pînă în mijlocul veacului XX orinduirile semi-feudale.

„Belgia Orientalului” replica politicianii și „constituționalistii”, care se laudau că au aplicat peste rănile purulente ale țării, platurile celei mai liberale Constituții din lume. Uitau însă, cu discreție, să adauge că la adăpostul acestei „Constituții” cîrpiță periodic, după nevoi, poporul era bătut și oprimat, cu aceeași deasă periodicitate.

Maimuțărirea modei pariziene, de către clasele avute și parvenite, crease altă faimă românească, de astă dată bietului București — Bucureștiul gropilor lui Ouatu, al groapei Floreasca și al maidanelor Cușarida și Cîmpul Veseliei — denuindu-l „micul Paris”. La toate aceste „prestigii” se mai adăuga recordul deținut pînă la eliberare în ceea ce privește analfabetismul.

Cititorul de astăzi al presei sau ascultătorul emisiunilor de radio s-au obișnuit cu știri în care succesele obținute de poporul român în toate domeniile de activitate alternează cu aprecierile pozitive și elogi-oase ale străinătății, adresate acestor realizări și poporului care le-a creat. Prezențele românești peste hotare au depășit de mult cadrul unor simple rubrici, iar prețurile cuprind coloane întregi de gazetă.

„Am stat numai 72 de ore în România. În acest răstimp am avut întrevederi cu personalități române, politice și economice, și am călătorit în țară, în măsura în care un timp atât de limitat îngăduie aceasta. În timpul vizitei am remarcat că industrializarea se realizează în România într-un ritm intens. Acela care, ca mine, vine pentru prima oară în țara dv este impresionat de intensa activitate desfășurată pe planul dezvoltării industriale. Dacă mă gândesc la punctul de plecare al economiei dv și la ceea ce s-a realizat pînă acum, îmi dau seama de efortul considerabil care a fost depus.

Mă întorc în țara mea cu ideea că am vizitat o țară unde eforturile sistematice sînt recompensate și încununuate de un mare succes. Sînt convins că România își va realiza în viitor toate obiectivele propuse”.

ANTOINE SPINOY
Ministru pentru problemele economiei și energiei
al Belgiei

Cred că nu este lipsit de interes să consemnez aici, ceea ce a constituit această prezență românească peste hotare, în timpul unei singure săptămîni, între 30 iulie—7 august. Și, fapt foarte important, enumerarea acestor prezențe ne va arăta și conținutul lor înalt, diversitatea manifestărilor, dar și răspîndirea lor în lume, făcîndu-ne să parcurgem un drum care inconjoră aproape globul.

În S.U.A. expoziția românească de arhitectură, deschisă în clădirea Universității Columbia din New York, a cunoscut un mare succes. Las să vorbească despre el presa americană. Ziarul New York Times, într-un articol paginat pe patru coloane, spune printre altele: „Expoziția aceasta reprezintă un document instructiv, edificator și cu totul fascinant, de un interes mai mult decît momentan. Programul românesc de construcții constituie o realizare remarcabilă”.

Iar despre tehnica construcțiilor, același ziar scrie: „Aspectul său cel mai avansat constă în tehnologia sa, mai ales în construcțiile rapide, ieftine, ușoare, de beton întărit și de panouri industriale, care au depășit cu mult metodele de construcții de case folosite în America”.

„Am vizitat Institutul de fizică atomică, Institutul de fizică din București și Institutul de endocrinologie unde se folosesc pe scară largă radioizotopii în diagnostic și tratament. Am fost interesat de tot ceea ce am văzut. Am constatat că se face — mă refer la fizică, domeniul meu — o cercetare de foarte bună calitate. Am văzut, cu mare satisfacție, cit de mulți cercetători tineri aveți, plini de ardore, la curent cu progresele fizicii moderne”.

FRANCIS PERRIN
Înalt Comisar al Franței
pentru energia atomică

Îată o fațetă a prestigiului țării noastre. Ea Moscova s-a ținut cel de-al VII-lea Congres internațional de antropologie la care plătură de peste 2.000 de delegați din

56 de țări a participat din partea R.P.R. o numeroasă delegație de specialiști, în frunte cu academicianul Ștefan Milcu. Numărul comunicărilor prezentate de delegația noastră s-a ridicat la cincizeci.

Tot în aceste zile, teatrul muzical din Sverdlovsk a înregistrat la Moscova un mare succes, înfățișîndu-se în fața publicului cu opereta românească „Lysistrata”.

cuprinzînd peste 50 de lucrări ale graficienilor noștri. Succesul acestor expoziții atestă bunul renume al artei românești peste hotare, la care amănuntul că, în interval de trei luni, două expoziții de acest gen au putut avea loc într-o capitală europeană, adaugă mult.

În Italia au apărut în ultima vreme, în editura „Paoline”, romanul „Pădurea

Eisub Guseinov: „Stradă din București” (ulei)
(Din expoziția deschisă anul trecut la Moscova de artiștii plastici sovietici care au vizitat România)

Reinters în Anglia, după o vizită în Răsăritul Europei, inclusiv România, dl. Edward Du Cann, ministru de stat la Ministerul Comerțului al Marii Britanii, declară presei: „Cunosc creșterea producției industriale din R.P.R. și o prețuiesc”. Ziaristilor români și corespondenților străini din București, le declarase înainte de plecare: „Capitala dv. mi-a plăcut atît de mult încît mi-a trezit dorința de a cunoaște mai bine România; consider vizita aceasta doar un început”.

Prestigiu, firește, și acesta. La Bruxelles s-a deschis — după expoziția lui Corneliu Baba din lunile trecute — o expoziție de grafică românească,

spînzuraților” de Liviu Rebreanu, „Soacra cu trei nurori” de Ion Creangă și un volum intitulat „Justiția” care cuprinde momente și schițe din opera lui I. L. Caragiale. Editurii „Mondadori” din Milano i-a fost predată pentru tipar „Antologia liricii lui Tudor Arghezi”, în traducerea cunoscutului poet italian, laureat al Premiului Nobel, Salvatore Quasimodo.

Urmează să apară, de asemenea, în diferite edituri italiene, romanul istoric „Neamul Șoimăreștilor” de Mihail Sadoveanu, romanul „Răscoala” de Liviu Rebreanu și o antologie a poeziei românești contemporane.

Literatura românească cunoaște peste

hotare un prestigiu și o răspîndire, de care aproape că nu se bucurase, înainte de eliberare nici măcar în țară.

În Japonia, biblioteca Universității Naționale din orașul Hokkaido, s-a îmbogățit cu 260 volume din domeniul științei, artei și culturii, precum și cu albume de artă românească, donate de Institutul român pentru relațiile culturale cu străinătatea. Mulțumirile călduroase ale președintelui universității japoneze, arată interesul de care se bucură cartea românească în institutele de învățămînt superior din străinătate.

„Pentru noi cei care ne ocupăm de studierea limbii și literaturii române în Uniunea Sovietică, contactul viu cu realizările culturii românești are o valoare deosebit de mare. Există de altfel tradiții vechi și în această privință: cercetări făcute recent au pus în evidență existența unor traduceri în limba rusă din operele lui Vlahuță și Sadoveanu încă la începutul secolului nostru.

Traducerea în limba rusă a operelor scriitorilor români clasici și contemporani a luat o amploare tot mai mare. Sînt mîndru că am putut contribui la aceasta prin traducerea unor volume de proză, prin studii și articole despre Coșbuc sau Arghezi ca și prin numeroase emisiuni radio, avînd ca temă prezentarea vîrții și operei scriitorilor români”.

IURI ZAIUNCIKOVSKI
Conferențiar la catedra de limbi și literaturi românești din cadrul Universității „Lomonosov” din Moscova

La Sinaia s-a deschis la 1 august, cea de-a V-a serie a cursurilor de vară de limbă și literatură, istorie și artă a poporului român. Anul acesta participă profesori, cercetători științifici, specialiști și studenți în domeniul limbilor și literaturilor romanice din 27 de țări.

Ca să înțelegem mai bine importanța acestor cursuri și interesul cu care sînt urmărite de specialiștii din străinătate, trebuie să reamintim faptul că în prezent există lectorate de limbă și literatură română la aproape 80 de universități și institute de învățămînt superior din străinătate. Nu este întîmplător nici faptul că numărul lectoratelor de limbă română, la universitățile străine din Europa, Asia și Africa crește continuu. Oamenii simt nevoia să ia contact cu știința românească, direct, prin intermediul limbii române. O altă formă a prestigiului românesc peste hotare.

Progresul economic al Republicii Populare Române, realizările din industrie, agricultură, construcții, înfățișate străinătății prin numeroase participări la aproape toate târgurile internaționale și prin expoziții documentare și valorificate prin marea număr de mașini și instalații furnizate altor țări de industria românească, tehnica înaltă și avansată care a pătruns în întregul cîmp al industriei noastre, prețuirea din ce în ce sporită de care se bucură cultura și arta românească peste hotare, au făcut ca relațiile culturale ale României să se dezvolte vertiginos. Astăzi țara noastră are acorduri sau înțelegeri culturale cu 28 de țări. Volumul acțiunilor prevăzute în planurile anuale întocmite pe baza acordurilor de principiu, sporește an de an.

„După vizita în România am rămas profund impresionat de uzinele vizitate, deoarece am văzut instalații și construcții foarte moderne, un personal tînar dar foarte bine pregătit, precum și o foarte interesantă organizare a procesului muncii”.

GIUSEPPE LAURO
Director general al firmei Innocenti, Italia

Apocăpe că nu există țară din Europa și America, în care Republica Populară Română să nu fie prezentă la vreo manifestare culturală, științifică sau artistică, și deseori simultan în mai multe țări.

Prestigiul dobîndit de Republica Populară Română pe toate meridianele globului, în acești ani ai construcției socialiste care se realizează sub conducerea Partidului Muncitoresc Român, se poate deci defini în mai multe feluri: sau prin geografia acestui prestigiu care cuprinde, cum am arătat, întregul glob, cu toate paralele și meridianele, sau prin statistica manifestărilor care au loc în diferite părți, sau prin citirea aprecierilor elogioase care se aduc nivelului înalt și valorii superioare a ceea ce prezentăm peste hotare.

Dar cea mai potrivită definiție, cea mai justă în același timp, este aceea care deduce prestigiul nostru peste hotare din însăși existența Republicii Populare Române, din realizările sale, și mai presus de orice, din înțeleapta călăuzire a poporului, pe drumul progresului și fericirii, de către Partidul Muncitoresc Român.

Octav Livezeanu

Vicepreședinte al Institutului român pentru relațiile culturale cu străinătatea

Douăzeci de ani de realizări pe tărîm științific

23
AUGUST
XX

Trecerea la construirea societății socialiste în Republica Populară Română a pus în actualitate cu o mare forță sarcina dezvoltării științei în strînsă legătură cu cerințele vieții, căci socialismul nu poate fi construit decît pe baze științifice.

În 1948 a fost reorganizată Academia Română în Academia Republicii Populare Române, cu sarcina de a sprijini propășirea științei și culturii în România, de a contribui la dezvoltarea forțelor de producție ale țării, de a ridica pe o treaptă mai înaltă tradițiile științei românești. În prezent, Academia R. P. R. dispune de 49 de institute și centre de cercetare științifică, dintre care majoritatea cu un înalt grad de înzestrare tehnico-materială. În anii din urmă a luat ființă Institutul de fizică atomică, utilat după ultimele cerințe ale științei contemporane, au fost construite și utilizate Institutul de inframicrobiologie, Institutul de biologie, Centrul de cercetări tehnice din Timișoara, Institutul de chimie din Cluj și Iași etc., etc. Desigur, amploarea rezultatelor obținute în munca de cercetare este indisolubil legată de grija manifestată pentru formarea tinerelor cadre de cercetători. Tocmai de aceea s-a acordat o grijă deosebită formării în jurul specialiștilor consacrați, cu mare experiență în activitatea științifică, a unui detașament numeros de cadre tinere, cu pasiune și entuziasm pentru munca de cercetare. În același timp, cele 73 de reviste și publicații periodice care apar în Editura Academiei R.P.R., din care 32 în limbi străine, pun în circuitul științific național și internațional rezultatele cercetării și stimulează munca științifică ca și contactele dintre oamenii de știință. Iar lucrările publicate între anii 1949—1963 însumează 3.388 de titluri cu peste 60.000 de coli editoriale, tipărite în aproape 7.000.000 de exemplare!

În sprijinul cercetării științifice au fost create puternice centre și institute de informare științifică, bibliotecii bine înzestrate. Numai Biblioteca Academiei R.P.R., bibliotecă de patrimoniu național, cuprinde peste 5 milioane de volume și efectuează schimburi de cărți cu peste 5.000 de institute de știință și cultură de peste hotare.

Legăturile științifice internaționale joacă un rol deosebit de important în dezvoltarea științei. Pentru strîngerea acestor legături au fost organizate o serie de congrese naționale cu participare internațională, printre care cel în domeniul matematicii (1956), patologiei infecțioase (1963), medicinei interne (1964), precum și alte reuniuni cu caracter internațional în diferite domenii ale științei cum ar fi conferințele, colocviile sau simpoziioanele. La rîndul lor, oamenii de știință romîni au luat parte la numeroase manifestări științifice organizate peste hotare, contribuind în felul acesta la afirmarea realizărilor noastre, la o mai bună cunoaștere a succeselor înregistrate de știința universală. Trebuie să menționăm aici că mulți dintre savanții romîni au fost aleși membri de onoare ai unor academii străine sau în conducerea unor societăți științifice internaționale, fapt care atestă autoritatea de care se bucură reprezentanții științei noastre în viața științifică internațională.

Să înfățișăm pe scurt cîteva din realizările științei românești în diferite domenii, obținute în ultimii 20 de ani.

În domeniul științelor matematice au fost continuate cercetări cu tradiție, ca cele de teoria funcțiilor de variabilă complexă legate de numele acad. D. Pompei și S. Stoilov, de geometrie diferențială, ilustrate de Gh. Țițeica, Al. Myller și alții, cît și studiul ecuațiilor integrale inițiat de Traian Lalescu. În același timp au fost abordate domenii noi, de actualitate, în care au fost înregistrate realizări remarcabile, ca teoria suprafețelor riemanniene, teoria spectrală, teoria algebrică a mecanismelor automate, funcțiile poliarmoneice și policarice, mecanica fluidelor etc., etc. Observatorul astronomic al Academiei R.P.R. a executat importante și vaste lucrări de colaborare științifică internațională, colaborînd la Anul geofizic internațional, la determinarea timpului universal, la studiul Soarelui și participînd la studiul sateliților artificiali.

Condițiile nou create au permis elaborarea unor cercetări în cadrul Institutului de fizică atomică în domenii atacate pentru prima oară în țara noastră, cum ar fi studiile teoretice de fizica nucleelor și a particulelor elementare și studiile teoretice de influența radiațiilor asupra solidului, fizica razelor cosmice și a particulelor elementare, acțiunea radiațiilor nucleare asupra substanței, fizica neutronilor etc. Pe lângă cercetări teoretice de înalt nivel științific, I.F.A. a adus un aport însemnat și la extinderea în industrie a tehnicii noi bazate, în special, pe folosirea izotopilor radioactivi, de a căror producere se ocupă. Numai în anul care a trecut au fost produși la reactor 36 izotopi radioactivi, cu activitate de peste 300 curie, care au fost livrați la 76 de întreprinderi. Un loc important în activitatea I.F.A. îl ocupă, de asemenea, construcția și folosirea mașinilor electronice de calcul în economia națională.

Și în cadrul Institutului de fizică București, a cărui cercetare este orientată spre studiul fizicii corpului solid și în special al semiconductorilor, au fost obținute realizări importante. Straturile semiconductorilor depuse prin evaporare în vid au format și ele obiectul unor cercetări teoretice care au permis elaborarea unei tehnologii privind fabricarea fotorezistențelor pentru infraroșu din sulfură de plumb. Totodată, s-a elaborat tehnologia și punerea în fabricație în țară a fotodiodelor cu germaniu, care își găsesc o largă aplicare în automatizare, a diodelor tunel etc.

Unitățile de cercetare din cadrul Academiei R.P.R., au adus contribuții de seamă și la dezvoltarea chimiei. În cadrul Academiei a luat ființă prima unitate care, în același timp, constituie bazele unei școli de chimie fizică în țara noastră. Tematica de chimie fizică se preocupă, între altele, de combaterea coroziunii, de dezvoltarea industriei metalurgice, de chimizarea gazului metan. În domeniul chimiei anorganice s-au obținut succese în studiul combinațiilor complexe, iar în domeniul chimiei organice cercetările unităților Academiei R.P.R. au avut în vedere chimia hidrocarburilor, care constituie baza teoretică a petrochimiei, izomerizarea hidrocarburilor saturate, mecanismul activării catalizatorilor Friedel-Crafts prin acizi protonici și mecanismul reacției de alchilare aromatică. În domeniul chimiei macromoleculilor și al maselor plastice, domeniu cu totul nou de cercetare în țara noastră, s-a obținut viscoza din celuloză de stuf și s-a extins studiul asupra ligninei din stuf.

La rîndul lor, științele tehnice au cunoscut în acești ani dezvoltarea unor puternice colective de cercetare, de pildă în mecanica fluidelor, energetică sau sudură, care au elaborat un mare număr de lucrări științifice cu caracter teoretic sau aplicativ în probleme de aeromecanică, hidraulică, electro și termo-energetică, lubrificație și uzură, mecanisme, încercări de metale, mașini hidraulice, sudură și metalurgie, tehnica măsurătorilor. S-a elaborat Atlasul resurselor energetice ale R.P.R., a fost întocmit un studiu privind caracteristicile fizico-chimice ale cărbunilor din țara noastră și au fost oferite metode pentru utilizarea rațională a presiunii de zăcămint a gazelor naturale unde, prin aplicarea compresorului cu jet, s-au obținut importante economii etc.

La recentul Congres de antropologie și etnografie de la Moscova: prof. C. S. Nicolaescu-Plopșor întreținîndu-se cu antropologul sovietic M. Gherasimov

Chemată să contribuie la dezvoltarea bazei de materii prime necesare economiei noastre naționale, geologia a înregistrat rezultate remarcabile referitoare la structura corpurilor vulcanice și subvulcanice, la unele detalii asupra proceselor de alterație hidrotermală și asupra metalogenezei, la cunoașterea stratigrafiei de detaliu a oligocenului și miocenului din bazinul Transilvaniei, a miopliocenului din ariile precarpatice etc.

În domeniul geografiei a văzut lumina tiparului „Monografia geografică a R.P.R.” și au fost elaborate studii complexe asupra Dunării în vederea raționalei ei folosiri, iar în domeniul biologiei, agrobiologiei și biochimiei au apărut lucrările „Flora R.P.R.” (pînă în prezent 9 volume) și „Pășunile alpine din Bucegi” și a fost întocmită „Harta geobotanică a R.P.R.” Cercetările de fitopatologie și microbiologie s-au încheiat prin lucrări de sinteză care, pe lângă lămurirea problemelor teoretice abordate au adus date folositoare producției agricole. În ce privește biologia animală, sistemicienii din întreaga țară au fost angrenați în elaborarea lucrării asupra faunei din R. P. Romîna, din care, pînă în prezent au apărut 40 de volume, altele fiind sub tipar. Totodată, sarcinile economice privind introducerea în producție a soiurilor valoroase și cu mare productivitate de pomi fructiferi și viță de vie au fost sprijinite de Academie prin redactarea de către colectivele de ampelografie și pomologie a unor studii monografice.

Orientîndu-și activitatea spre rezolvarea problemelor celor mai actuale ale sănătății publice, cărora partidul și

guvernul le acordă o deosebită atenție, institutele de științe medicale au înregistrat și ele realizări valoroase. În acești douăzeci de ani cercetătorii au trecut pentru prima dată la studiul fiziologiei muncii. Îmbinînd cercetarea fundamentală cu cea aplicativă au fost evidențiate modalitățile de adaptare a organismului la diferite condiții de muncă: automatizare, zborul la mari înălțimi, minerit, mediu subacuatic, industria chimică. Institutul de endocrinologie, prima unitate de cercetări medicale creată în Academia R.P.R. a dezvoltat amplu ideile creatoare ale academicianului C. I. Parhon, unul din fondatorii endocrinologiei mondiale, iar în inframicrobiologie, domeniul modern de cercetare, au fost inițiate și dezvoltate cercetări de biologie și biochimie inframicrobiană. Realizări importante au obținut cercetătorii și în domeniul neurologiei, fiziologiei, medicinei interne ș.a.

În sistemul Academiei R.P.R. au fost înființate, succesiv institute de cercetări în domeniul economiei, filozofiei, logicii, psihologiei, cercetării juridice, istoriei, arheologiei, lingvisticii, istoriei artei, etnografiei și folclorului. Intemeiate pe ideologia marxist-leninistă, cercetările din științele umaniste au abordat probleme importante ale construirii socialismului în țara noastră și au contribuit la dezvoltarea culturii.

În psihologie au fost elaborate lucrări ca „Istoria psihologiei”, „Tratat de psihologie experimentală” și altele, în care se aduc contribuții teoretice și experimentale de o mare valoare științifică. Rezultate importante au fost obținute și în domeniul dreptului, unde au apărut lucrări ca „Teoria generală a contractelor economice” și „Rolul practicii judiciare în formarea și perfecționarea normelor dreptului socialist”. Lucrări de sinteză valoroase, între care „Istoria arhitecturii în România” și „Artele plastice în România după 23 August” au apărut în domeniul istoriei artei.

Cercetările întreprinse în economie s-au preocupat de probleme ale dezvoltării industriei și progresului tehnic, transformării socialiste a agriculturii, precum și de probleme ale istoriei și gândirii economice din România. Cercetările filozofice s-au axat pe probleme de filozofie a științelor naturii, de materialism dialectic, pe studierea unor categorii ale materialismului istoric în lumina construcției socialiste din țara noastră, pe studii de logică

clasică și logică dialectică. Istoricii și-au concentrat eforturile spre elaborarea, de pe poziții consecvent științifice și pe baza unei largi documentări, a „Tratatului de Istoria Romîniei”, din care au apărut pînă în prezent patru volume, iar activitatea lingviștilor s-a concretizat în lucrări de mare amploare cum sînt „Dicționarul limbii romine literare contemporane” (4 volume), „Dicționarul limbii romine moderne”, „Gramatica limbii romine” etc.

Împetuozitatea și multiplicitatea formelor de creație științifică în ultimii 20 de ani, atestă linia continuu ascendentă a dezvoltării științelor în Republica Populară Romîna, strînsa legătură dintre știință și problemele practice. Toate aceste succese nu puteau fi concepute în condițiile de creație specifice omului de știință din regimul trecut. Înarmați cu teoria marxist-leninistă și integrați în munca și lupta poporului nostru pentru desăvîrșirea construcției socialiste, conștienți de rolul social al științei, lucrătorii noștri științifici se vor strădui să ridice știința romînească pe culmi tot mai înalte. Caldul patriotism al cercetătorilor care urmează cu încredere și pasiune calea arătată de partid, condițiile materiale și morale deosebite create cercetării, sînt chezașia progresului necontenit al științei și culturii noastre socialiste.

Acad. Dumitru Dumitrescu
Secretar prim al Academiei R.P.R.

Ziua de 23 August — aniversarea eliberării patriei de sub jugul fascist — este cea mai mare sărbătoare națională a poporului român. Prin insurecția armată din august 1944 a fost răsturnată dictatura militarofascistă, România a fost scoasă din războiul antisovietic și a întors armele împotriva Germaniei hitleriste. 23 August a marcat o piatră de hotar în istoria țării — începutul revoluției populare —, deschizând calea unor adânci transformări revoluționare, care au culminat cu victoria deplină și definitivă a socialismului în patria noastră.

Răsturnarea dictaturii fasciste a fost opera maselor largi ale poporului, a luptei lor pline de avânt și abnegație pentru eliberarea patriei, pentru cucerirea adevăratei independențe naționale. Inițiatorul, organizatorul și conducătorul acestui act de uriașă însemnătate pentru destinele poporului român a fost eroicul nostru partid, partidul comunistilor, suflul rezistenței antifasciste. Întreaga desfășurare a evenimentelor a confirmat pe deplin justetea liniei politice a Partidului Comunist din România, capacitatea organizatorică și forța sa de mobilizare a maselor.

Loviturile nimicitoare pe care Armata Sovietică le dădea armatelor hitleriste îmbărbătau forțele antifasciste de pretutindeni, le însuflețeau în luptă, întărindu-le încrederea în triumful cauzei eliberării popoarelor.

„Vestea răsturnării dictaturii militarofasciste și a scoaterii țării din războiul hitlerist a fost primită cu multă bucurie și entuziasm de masele populare și de întreaga armată, dînd naștere, încă în seara zilei de 23 August 1944, unor manifestații entuziaste de bucurie. Poporul și-a exprimat adevărată înflăcărare în acțiunea întreprinsă de forțele patriotice, în frunte cu partidul comunist, hotărîrea de a sprijini din toate puterile războiul drept împotriva Germaniei naziste.

„Exprimînd voința și hotărîrea de luptă a poporului, întreaga Armată română a întors armele împotriva Germaniei hitleriste. Acest act a fost un succes însemnat al luptei partidului comunist pentru eliberarea țării de sub jugul fascist.

„Armata română și formațiunile de luptă patriotice au avut un puternic sprijin din partea maselor — forța revoluționară care a dat un caracter larg popular insurecției armate și a asigurat condițiile pentru a ajunge la izbîndă.

„În ziua de 29 august, trupele sovietice au ajuns pe căile de acces spre București. În întîmpinarea lor, pe

șoseaua dinspre Afumați, a venit o delegație a conducerii P.C.R., în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, care i-a informat pe comandanții sovietici despre felul cum a început și cum s-a desfășurat insurecția armată. În ziua de 30 august, primele trupe, iar la 31 august mari unități ale Armatei Sovietice din Frontul 2 ucrainean au fost primite în Capitală. Între acestea se număra și Divizia română de voluntari „Tudor Vladimirescu”, constituită pe teritoriul U.R.S.S. din foști prizonieri români, care și-au manifestat dorința de a lupta cu arma în mină împotriva Germaniei hitleriste, pentru eliberarea României de sub jugul fascist. Ostașii Armatei Sovietice au fost primiți de masele populare cu steaguri și flori, cu nesfîrșite aclamații. Coloane uriașe de cetățeni ai Bucureștiului i-au întîmpinat cu dragoste, ca pe prieteni și frați.

Răsturnarea dictaturii militare-fasciste, ieșirea României din războiul antisovietic și alăturarea ei la coaliția antihitleristă au dat o lovitură grea Germaniei hitleriste. Referindu-se la aceasta, postul de radio Moscova spunea într-un comentariu transmis la 25 august 1944: „Ieșirea României din axă are importanță covârșitoare nu numai pentru această țară, ci pentru întreaga regiune a Balcanilor, deoarece prin această lovitură se prăbușește întregul sistem de dominație german din sud-estul Europei”. Într-o relatare asupra desfășurării situației militare, postul de radio Londra arăta la 24—25 august 1944 că „fapta României constituie un act de mare curaj, și acest act va grăbi sfîrșitul războiului. Situația Germaniei în Balcani se apropie de o catastrofă îngrozitoare... Armatele române și sovietice își vor crea acum drum spre Budapesta...”. „Vocea Americii” aprecia că, „atunci cînd se va scrie istoria, actul de la 23 August va fi consemnat ca un factor important în desfășurarea acestui război”.

„În focul luptei împotriva hitlerismului s-a făurit frăția de arme romîno-sovietică, s-a cimentat prin singele vîrsat în comun prietenia frățească dintre popoarele romîne și sovietice. Poporul nostru păstrează vie amintirea eroicelor fapte de arme ale ostașilor romîni și sovietici, înfrățiți în lupta pentru zdrobirea fascismului, cîstește pe luptătorii care și-au dat viața pentru eliberarea patriei noastre.

Istoricul act de la 23 August 1944 a deschis o eră nouă în viața poporului român. Insurecția armată a marcat începutul revoluției populare, care a schimbat din temelii viața țării.

(Din broșura „20 de ani de la eliberarea României”, Editura Politică)

Ne deprîndem în fiecare an constructiv nouă măsură a timpului, socotit nu gîme, ci în intensități. Cînd o singură brică modernă, construită în cîteva ne, dă producția pe cîteva ani a întregii branșe din Romînie, ești silit să reconsideri și anul, și ora, și s Picătura de timp care se cheamă clipă se transformă în cronometrul nostru socialist, într-o putere care destule, face să gîlgie țîțeiul în erupții arteziane, provoacă pulsii solare de energie, modifică pămîntul, oamenii nînd nu clipă, ci istorie.

Dar pentru aceasta ar trebui, poate, să pornim Timpul-Om : timpul-om, confundat cu timpul țării, cu special al acestui august încărcat de roade — fiindcă august are un ritm al roadelor — socotindu-l în ra vechile măsuri, nu pentru didacticismul comparației, tru însuși înțelesul acestei epoci. Vechile rînduiri, d parcă nu de douăzeci de ani, ci de cîteva secole, ne p la îndemină, ca să ne măsurăm faptele, st ocuau și vadra; kilowatul, kilometrul, kilotona familiare mai mult oamenilor de știință și măsuri abstracte care intimidau. Ni se oferea, în sch singur vehicul al înaintării — căruța. În „Enciclope miniei”, apărută în 1938, căruța era considerată veh interes capital, depășind cu mult valoarea romanșio pinzele lui Grigorescu. La pagina 23 ni se spune: „ tea căruței nu trebuie privită numai din punctul d al deservirii nevoilor proprii ale săteanului, ci ea considerată și ca un important mijloc de cărușie p Nu eram, totuși, în anul 1800, în vremea la care se memoriile prințului Demidov sau amintirile englezul kinson, ci într-o epocă în care savanții romîni de mondială fondaseră principiile zborului cu reacție s șaseră infinitul fizic. Pare incredibil, dar în aceeași pedie economistul carlist ne avertizează: „Deși în ur zuri căruța face concurență trenului și automobilu s-ar putea lua măsuri restrictive împotriva acestu de transport, deoarece s-ar lovi direct de interesele afectate... ci mai bine s-ar așeza acest mijloc de tr într-un cadru corespunzător nevoilor economiei noa rale și necesităților în legătură cu apărarea națior Deși bourul dintr-o veche stemă devenise un fel de tira, nevoiaș și costeliv, același car arhaic. „emir romînesc”, ca și căciula lui Penes Curcanul din i Alexandri. (E semnificativ, și invitînd la limpezii c calculul pe care ni-l oferă, în această privință econo dacă populația industrială a Romîniei ar fi crescut c încoace nu cu 13 la sută pe an, ca în era socialism cu 4 la sută — ca în ultimul deceniu antebelic — atins abia în 1990 nivelul producției industriale obținut în 1963 !).

Stampa, gravura, tabloul au farme Ele îngheață într-o imagine tipică tază a mișcării, oferînd-o privitor pe o sinteză de viață. Carul cu lent pe șesuri colboase, omul răsturnat decorativ vegetal, ingîinînd o melodie dintr-un instrument art tul pus în ovalul sau dreptunghiul aurit al unui c tablou tentează ochiul, adaugă o suavă armonie plas tr-o bibliotecă sau un salon. Dar o asemenea imag nedrept să fie impusă unei populații harnice și d năzuind la afirmarea majoră; impunerea politică a u menea imagini era o cruzime și un anacronism.

Este impresionant cum această sfîrimare a cadru tic, oricît de poleit exterior, această sfîrimare a t inerției, al anchilozării energiilor înlănțuite de vech duri, s-a produs printr-o adevărată renaștere. ca s rea unui uriaș care se scutură dintr-o nefiresc de pr letargie.

Prima sărbătoare a lui 23 August, văzută acum spectiv, din fereastra de lumină a anului 1964, ni tocmai ridicarea verticală a forțelor poporului che creație, anticipativă pentru tot ceea ce a urmat. Pe demonstra numai forța mulțimii eliberate. Ieșiți din închisorilor fasciste, dintre rețelele de sîrmă ale l de concentrare, de pe porțile uzinelor — transform ele, nu o dată, în închisori — comuniștii, fiii cei m ai poporului, au înfăptuit acest August eliberat steagurile roșii ale jertfei au fluturat pe cerul alba zilei ca o inimă de flacără biruitoare.

În această primă zi de libertate, muncitorimea no frăție de clasă cu truditorii de pe ogoare, aducea la demonstrație drapelul jertfelor și un simbol. Era în condiția istorică a poporului. Nu ne aparțineau nic cile, nici pămînturile, nici munții, nici apele, iar în de pe Calea Victoriei, Rembrandt, El Greco și Velas primeau în audiență prietenească muncitori, ostași lari. Dar din încrederea cu care oamenii muncii au Partidul și înțeleapta lui conducere. — s-a născut nouă și miraculoasă Romînie socialistă, care ne pune o inedită măsură a țării și a oamenilor ei.

Da, ne deprîndem în fiecare an constructiv cu măsură a timpului învins. 23 August 1947: pe străzîl reștilor, ca și la Brașov defilau, în coloanele demor lor, primele tractoare produse în Romînia. 23 Augu

Marele baraj al Bicazului

OURI ÎN AUGUST

de-al 100 000-lea tractor, anunțat la Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale din 1962, în tumultul de auz ale celor 11 000 de participanți, era deja un „vean” al succeselor meșterilor de la Brașov, unul dintr-o re serie. Aplaudindu-l, ne gândeam la spicele din stemă, secera de pe steaguri roșii, la holde, la recoltă, la viața stră pașnică. O coloană de 100 000 de tractoare înseamnă marș al agriculturii mecanizate, pe fundalul gigantice-uzine desenind un cer metalurgic, țara unui popor plin elan și energie.

Ne deprindem în fiecare an constructiv cu o nouă măsură a timpului, care ne deschide, simultan, perspectiva unor alte, mai îndrăznețe măsuri. Eradicarea sărăciei a fost doar un pas. Ea a degajat de abis teritoriul vast al construcțiilor naționale, creind spațiul pe care am înfipt o serie de piloni. 23 August 1948 la Bumbăști-Livezeni sau Salva-Vișeu a însemnat o chemare. Coloanele de brigări, purtând steaguri roșii, ducind pe umeri lopeți și ciocane, semănau cu coloanele de demonstranți de la primul August. Erau mai noi cîntecele. Mai nou și tumultuos intul. Mai îndrăzneață, mai romantic, poate, urșul. Dar uneltele erau aceleași. Aceleași și brațele, de-

căruia s-au consumat atita idilă și paseism, — pe omul modern al celor mai îndrăznețe inițiative, contemporan și tovarăș al nostru activ la construcția socialismului, colectivizat al întregii țări, colectivizate încă din 1962! E o adevărată revoluție, care echivalează cu însăși răsturnarea timpului, cu însăși degajarea energiei din roca inertă, geologic împietrită, care conține grăuntele uraniului. Secera a devenit combină (de fabricație românească), omul fără acces la cultură urcă scările științei moderne, ciocanul, cu energia loviturii lui, a transformat România într-un puternic stat industrial-agrar.

Ne deprindem în fiecare an constructiv cu o nouă măsură a timpului, care aici, la noi, se numește cultură. Ar trebui s-o numim cu o definiție provenită de la un oaspete, „România universitară”. Raportat la populația noastră, dispunem astăzi de mai mulți studenți decît Marea Britanie, Suedia, R. F. Germană, mai mulți medici decît Franța, Belgia, Marea Britanie. Studenții nu sînt numai cei 100 000 de studenți, de 5 ori mai mulți decît în 1938, ci, de fapt, pe diversele trepte ale învățămîntului și culturii, întreaga populație muncitoare a țării, organizată într-un adevărat popor cultural. Oaspetele, venit chiar dintr-o țară de cultură străveche, știe că pretutindeni în statele împărțite în săraci și bogați, cultura este un lux la îndemîna celor puțini, un apanaj de elită, un sanctuar — oricît de prestigios — în care are acces un număr restrîns de inițiați. Cultura, la noi, a devenit o stare dinamică de masă, condiție obligatorie a muncii, corolar al noului umanism care este o lege a societății noastre. La primul nostru marș din August fluturau și cîteva cărți. Era simbolul participării intelectualilor la ridicarea Romîniei noi, faptul că revoluția înscrisese, pe stîndardul ei, cuvîntul CULTURA. Dar cărți erau puține. Erau puține printr-o nedreaptă repartitie a bunului cultural, printr-o restrîngere a culturii la cadrul școlii și al

nuri colectiviste, nu numai flori și culori feerice, ci orașe, instituții de cultură, monumente de frumos.

Demonstrațiile noastre de August curg acum solemn, cu altfel de grandoare, cu grandoarea împlinirilor, cu bucuria matură a contemplării unui imens teritoriu fertil și fertilizat. Însăși această curgere a mii și mii de oameni a căpătat o estetică impunătoare, de ferie a mulțimii obștești, cu ritmuri de poem și bilanț. S-o contemplăm din tribună, prin ochii oaspeților, care au astfel o concentrată sinteză a spiritului romînesc, o lecție de istorie recapitulată festiv.

„Voi reda impresia mea ca artist — declară, din această tribună, la o astfel de aniversare, un artist al Americii, pictorul Rockwell Kent. — Am vizitat Expoziția bială de artă populară și Muzeul de artă și am văzut multe tablouri frumoase. Dar cea de astăzi, această demonstrație măreață, este cel mai minunat tablou pe care l-am văzut în România, deoarece el este realizat de către întreg poporul romînesc. Și dacă știu să citesc pe fețele oamenilor care trec, acest tablou a fost pictat din inimă de către poporul dumneavoastră”.

Purtînd semnătura lui Konstantin Fedin, iată un alt mesaj de 23 August:

„Vă rog să transmiteți căldurosul meu salut poporului romînesc, cu prilejul acestei aniversări... În zorii apariției acestui nou stat în familia țărilor socialiste frățești, am avut fericirea să vizitez minunatele dv. orașe și să văd un popor care de abia începea să organizeze, cu energie și entuziasm viața de construcție colectivă a patriei sale. De atunci, această viață a înflorit și s-a împodobit cu bogății inexistente în trecut. Ca scriitor, mă bucură în mod deosebit succesele și realizările culturii romînești. Transmit talentaților ei reprezentanți un adînc și sincer omagiu”.

Toate declarațiile, toate mărturisirile entuziaste, toate mesajele, în ton cu acest flux solar al zilei de August, confirmă încă o dată ceea ce lumea știe: dorința de pace a poporului nostru, setea lui de afirmare constructivă, climatul de liniște și siguranță internațională pentru care luptă cu toate puterile. Inițiativele romînești la O.N.U., vasta și prestigioasă activitate diplomatică desfășurată de oamenii noștri de stat pentru crearea unei atmosfere destinate în relațiile dintre popoare, sprijinul hotărît dat tuturor tendințelor constructive în raporturile internaționale, perseverența cu care, împreună cu forțele păcii și progresului din lumea întreagă, urmărîm să așezăm lumea de azi și de mâine pe temeliiile rațiunii și păcii, sînt lucruri care au consacrat Romîniei autoritatea de stat pașnic, practicînd o politică externă dinamică și înțeleaptă, admirată pe toate meridianele. Oaspeții știu, ne cunosc punctul de vedere, au salutat, mulți dintre ei, inițiativele noastre, încă înainte de a păși pe pămîntul romînesc. Dar ei au confirmarea documentului de stat sau a propunerilor înregistrate la O.N.U., luînd temperatura locului, cunoscîndu-i pe romîni acasă la ei.

„Această vizită mi-a confirmat părerea pe care mi-o formulasem despre țara dumneavoastră cu prilejul diferitelor reuniuni internaționale ale Organizației Națiunilor Unite. Politica Romîniei este o politică de cooperare deplină cu toate țările din lume, indiferent de regimul lor politic și economic”. (Phillippe de Seynes, secretar general adjunct al O.N.U.).

Porumbelii filiiind pe cerul lui August, sînt, evident, o metaforă, dar copiii, mîile de copii pe care demonstranții îi poartă pe umeri, nu sînt niște simboluri, ci viitorii cetățeni care vor moșteni această „auroră strălucitoare” a Romîniei socialiste. Lupta pentru pace, politica de pace, inițiativele de pace înseamnă aici, pe acest sol, răspundere de gospodari și de părinți, răspunderea acestor sute de mii de oameni organizați în coloane față de căminele lor, față de uzinele și orașele lor, față de soarta lumii. Cine le-ar putea întuneca bucuria? O poartă fiecare chip. Străinul care asistă la demonstrație, încercînd să rezume o semnificație, scrutează atent chipurile miilor de oameni din coloane și — pentru a cita oară? — se întreabă, întreabă în jur:

— Care este secretul acestei bucurii împărțite între mii de fețe, ca și cum fiecare om ar sărbători nu o zi din calendarul obșteșc, ci o bucurie personală, o sărbătoare a lui, înmănușînd-o cu celelalte printr-o curioasă și impresionantă coincidență?

...Dar pentru aceasta ar trebui, poate, să pornim de la Timpul-Om. Mindria lui o poartă chipul lui, o poartă haina lui, o poartă casa lui. E același om care schimbă salopeta diurnă pentru haina de gală cu care intră la concertul de la Ateneu. E același om care, în ținută sportivă, pășeste pe nisipul de aur al plajei de la Mamaia sau Eforie, deschizînd ușa caselor lui de acolo cu firescul unui obișnuit locatar. Este același om care, urcînd pe schelele ultimelor blocuri de pe Giulești, calea Grădinarilor, Drumul Taberei, de la Onești, Cluj, Iași sau Suceava, te invită, peste mai puțin de o lună, să-i fii oaspete în apartamentul modern, destinat lui din chiar clipa în care lucra la fundație. Este același om care te îmbie să lei loc în fotoliul comod, oferindu-ți ospitalier inima lui sinceră, prietenoasă, bună, franchetea crezului lui social.

Ilie Purcaru

Roadele naturii, roadele mîinii omului...

Figur mai multe. Bumbăști-Livezeni, Salva-Vișeu marcau două puncte cardinale, jalonînd două capete de țară, două începuturi la fel de simbolice. Dar uriașul s-a ridicat între timp, fabricînd uneltele pe dimensiunile lui și, luînd ca spațiu întreg teritoriul țării, l-a însemnat cu cetăți, giganți industriali, uzine ale noii tehnici, combinate moderne: Hunedoara și Borzești, Săvinești și Galați, Ploiești și Cîmpia Turzii, Roman și Govora, adică oțel, adică chimie, adică utilaj petrolier de renume internațională, adică mașini-uneltele, mobilă, aparate electrice, reactor atomic, cărți, televiziune, tot ce poate da măsura puterii și demnității unui stat, poartă la noi marca personalității originale a poporului romînesc.

Ne deprindem în fiecare an constructiv cu o nouă măsură a timpului, consecvent noilor noastre măsuri. În 1945, la prima aniversare a lui 23 August, secera a defilat în coloană cu noi, pentru întia oară dezrobînd de calvarul exploatații moșierești. Ce filozof al specificului „eminamente rural” sau etnograf de ocazie ar fi putut vedea în țăranul așa-zisei „inertii seculare” („pentru țărani timpul nu contează” — Enciclopedia Romîniei), în același țăran în jurul

bibliotecii, prin semiobscuritatea aruncată ca un lințoliu peste sate, peste orașe, peste ținuturi întregi. La numai cîțiva ani, la o altă demonstrație de August, vesteam construcția a cîteva mii de școli, sute de licee, zeci de instituții superioare, vesteam o bibliotecă lingă fiecare seceră și fiecare ciocan.

Primele noastre demonstrații însemnau, pe atunci, tumultuoase revărsări de ape inundînd piețele și bulevardele cu vuietul lor. Erau demonstrații de forță ale poporului eliberat, bucuria de a striga din tot pieptul primele lozinci revoluționare, bucuria de a simți aproape umărul tovarășului venit între rînduri, solidaritatea puternică de corp luptător. Importantă era puterea de fluviu irumpînt dintre ghețuri, iar aceste manifestații erau grandioase prin revărsarea lor. Privind fotografiile sau peliculele de cinema, ai senzația că asistă la revărsările de primăvară ale Dunării în Delta, iar această senzație se legitimează prin aceea că în urma apelor se deschid vaste pămînturi fertile. Aceste prime revărsări populare au creat marele spațiu fertil al construcției socialismului în Romînia. Au răsărit, în urma lor, nu numai păduri, ci păduri de furnale, nu numai ogoare, ci vaste la-

Fața... de acasă

„Vultus domesticus“ adică „fața de acasă“, astfel numeau romanii măștile protectoare ale obrazului. Măștile cosmetice reprezintă așadar o metodă cu tradiție în știința și arta înfrumusețării chipului omenesc. „Fața de acasă“ a soției, hărăzită numai soțului era deosebită de aceea cu care ea apărea în oraș, unde respectivul chip feminin se afla în văzul tuturor. Francezii o numesc chiar „le masque au mari“, adică masca pentru soț. Să recunoaștem, însă, în ciuda epitetelor, marile avantaje ale acestei verificate metode de îngrijire a feței, care compensează din plin vremelnicile ei neajunsuri.

Într-adevăr, măștile cosmetice au rolul de a lăsa pielea feței într-un contact prelungit cu diferite substanțe și sucuri de plante, care pun în repaus musculatura facială, asigură frăgezimea și îndepărtează straturile parazite ale pielii.

Spre deosebire de flicile de vițel, de caimacul proaspăt luat de pe lapte sau de zeama de castraveți, care constituiau singurele mijloace

trebuințării (Rp. cazeină 10 g + glicerina neutră 5 g + apă distilată 50 g). Se lasă 24 de ore la rece. Dacă amestecul nu e destul de fluid, mai adăugăm puțină apă și malaxăm. Strecurăm printr-o sită, pensulam gros pe figură, lăsăm 30 minute, după care spălăm.

Caolinul sub forma sa coloidală este substanța de bază la prepararea măștilor cosmetice. Finețea firi-

„Pentru a fi frumoasă, trebuie să suferi...”

ale cosmeticienelor „fără diplomă“, laboratoarele din zilele noastre au impus măștilor anumite norme, acordând prioritate substanțelor grase.

Uleiurile folosite mai ales pentru tenurile uscate, intră în componența cremelor pentru mască. Cele mai indicate sînt: uleiul proaspăt de migdale dulci, untdelemnul de măsline, untul de cacao topit și aplicat cald, în stare lichidă. Uleiurile se pot aplica și neincorporate în creme, sub formă de comprese de ulei, bine stoarse pentru ca să nu curgă pe de lături și mulate cît mai strîns pe figură. Untul de cacao topit și încălzit înmoaie stratul cornos al epidermei și produce o ușoară congestie a țesuturilor.

Oul proaspăt, folosit fie în întregime, fie separînd albușul de gălbenuș, are o largă aplicație în prepararea măștilor cosmetice. Albușul, indicat mai ales pentru tenurile grase, se întinde pe față, și după 20—30 minute se spală. Cîteva picături de zeamă de lămîie sporesc acțiunea ușor decolorantă a albușului și degresează mai bine obraji. Împreună cu alăunul, albușul dă măști astringente.

Gălbenușul, recomandabil pentru tenurile uscate, poate ține loc de săpun, la persoanele cărora săpunul le înăsprește și mai mult epiderma. El se prepară, frecîndu-se cu puțin ulei vegetal, la fel ca o maioneză, la care se pot adăuga și cîteva picături de zeamă de lămîie. Se întinde pe față în mod uniform, cu pulpa degetelor și se lasă să se usuce pînă gălbenușul începe să se cojească. Precum se vede, tratamentul cu această „maioneză“ cosmetică este foarte simplu. După 20—25 de minute se îndepărtează, așa cum am spăla o pojghiță de săpun de pe față.

Laptele și derivatele lui au, de asemenea, largă întrebuintă în cosmetică. Caimacul de lapte și untul, proaspăt, reprezintă bune emoliente ale tenurilor aspre. O acțiune emolientă și calmantă o are cazeina extrasă din laptele de vacă. Se înfățișează ca o pulbere gălbuie, insolubilă în apă, alcool și eter. Pentru măștile cosmetice cazeina bicarbonată se amestecă cu glicerina neutră și apă distilată în momentul în-

șoarelor sale face ca să fie încorporat cu ușurință în uleiuri, cu care dă emulsii stabile. O cantitate de 10 g caolin preparat treptat pe suprafața unei cantități de 20 g apă dă în două ore substanța dorită. Iată o rețetă pentru o mască cosmetică, ușor astringentă: Rp. caolin 30 g + glicerina neutră 3 g + tinctură de benzoe 4 g + ulei de lavandă 1 g și apă pînă la 100 g.

Parafina folosită pentru măștile cosmetice are avantajul că încălzită chiar peste 80° nu produce arsuri ale pielii, ca apa sau uleiurile. Ne-fiind o grăsime, ci o hidrocarbură, parafina se utilizează pentru tenurile grase. Pentru masca cosmetică, topim parafina solidă în bain-marie, la temperatură ridicată, pentru a o steriliza. Lăsăm apoi să se răcească pînă la 80°, încercînd temperatura cu dosul mîinii, după care aplicăm gros pe figură cu pensula, ocolind ochii, gura și nasul. Repetăm pensulația de mai multe ori, pînă cînd stratul atinge jumătate de centimetru. După ce lăsăm să se întărească bine, circa 20 de minute, ridicăm pojghița, pornind de la marginile măștii.

Nămolurile, în stare proaspătă, nu sînt recomandabile pentru obraji deoarece conțin numeroase impurități. Nămolurile cosmetice sînt sterilizate și deshidratate, prezentîndu-se sub formă de pulbere. Amestecate cu apă, glicerina, tragacant, tinctură de benzoe și apă oxigenată ele dau o pastă de culoare închisă care tonifică pielea.

La aceste substanțe în majoritate solide, prepararea măștilor necesită și adăugirea unor sucuri cu funcții cosmetice. Multe dintre acestea se utilizează și separat, sub formă de comprese, cu excelente rezultate. Amintim astfel de zeama de lămîie, remarcabil astringent, antiseptic și decolorant al pielii; zeama de castraveți proaspeți sau murați, întrebuințată la măști în stare pură sau amestecată cu diferite substanțe; zeama de pătlăgele roșii, de zmeură, fragi sau portocale, dar mai cu seamă sucul de gutui, care prin conținutul său în acid malic și acid tanic se bucură de o bună reputație ca tonic al epidermelor obosite.

Dr. Tania Markova

Ca să avem un ten frumos

NU încercați să storceți punctele negre cu unghiile. Scăpați de ele în felul următor: faceți un abur de 5 minute, cu obrazul aplecat peste o oală cu puțin ceai de tei clocotit. Acoperiți-vă cu un prosop pe cap, peste oală, ca să nu iașă afară aburii. Căldura deschide porii. Frecați apoi imediat obrazul, timp de 2—3 minute, cu o linguriță de mălai amestecat cu o linguriță de făină albă, insistînd în dreptul nărilor și bărbiei, acolo unde se aglomerează punctele negre. Spălați apoi cu multă apă rece, care închide porii. Trebuie știut că punctele negre se formează la persoanele cu pielea grasă și neglijată.

ROȘEAȚA OBRAJILOR se înlătură prin regim, scaun regulat, ceaiuri calmante după fiecare masă. Aplicați pe obraji felii de castravete crud.

Dacă pielea este uscată nu vă spălați cu apă și săpun, ci cu țărițe fierte în apă sau cu fiertură de rădăcini de nalbă.

Pielea lucioasă se tratează cu comprese fierbinți, aburi și loțiuni de alcool.

DACĂ aveți porii dilatați, fricționați din cînd în cînd obraji, după ce i-ați spălat, cu zeamă de lămîie sau oțet slab.

PISTRUII pălesc cu zeamă de lămîie, dar e mai bine să păzim obraji, ungîndu-i, începînd din luna martie, cu o cremă protectoare.

IMPOTRIVA ulcioarelor de pe pleoape, faceți o cură de drojdie de bere, bind zilnic cite un pahar de apă în care topiți o bucată de drojdie proaspătă cît o nucă. Puneți comprese calde cu ceai de mușețel pe ochiul bolnav pentru a grăbi coacerea ulciorului. Noaptea se pune unguent oftalmic CIF.

CONGESTIONAREA nasului îndată după masă este o consecință a digestiei proaste. Urmați un regim lacto-vegetarian. Beți după mese ceai de mușețel. Faceți băi fierbinți de picioare. Roșeața pricinuită de frig sau alte cauze exterioare se combate cu comprese locale fierbinți cu apă și bicarbonat.

IMPOTRIVA mătregii spălați capul cu bicarbonat de sodiu (20 g la un litru de apă) și fricționați pielea săptămînal cu o loțiune din 75 g alcool amestecat cu 25 g glicerina, 2—3 zile la rînd. Este bună și fricțiunea cu 200 g rom amestecat cu 5 g ulei de ricin și 0,50 g pilocarpin. Fricționați cîteva zile la rînd, apoi spălați cu gălbenuș amestecat cu puțină apă de var și limpezii.

FACEM odată pe lună un abur, ținînd obrazul peste o oală cu apă clocotită, apoi aplicăm comprese foarte reci. O dată pe săptămîină ungem obrazul cu un gălbenuș de ou amestecat cu puțină zeamă de lămîie sau cîteva picături de oțet. Lăsăm să se usuce pe față, apoi spălăm cu apă caldută.

Vara, frecăm pielea obrazului cu o felie de castravete sau de pătlăgică roșie.

O apă bună pentru ten este un amestec de o lingură glicerina, o lingură miere și o lingură zeamă de lămîie la 1 litru de apă caldă cu care ne dăm pe față de cîteva ori pe zi.

Nu subapreciați

Apa de ploaie

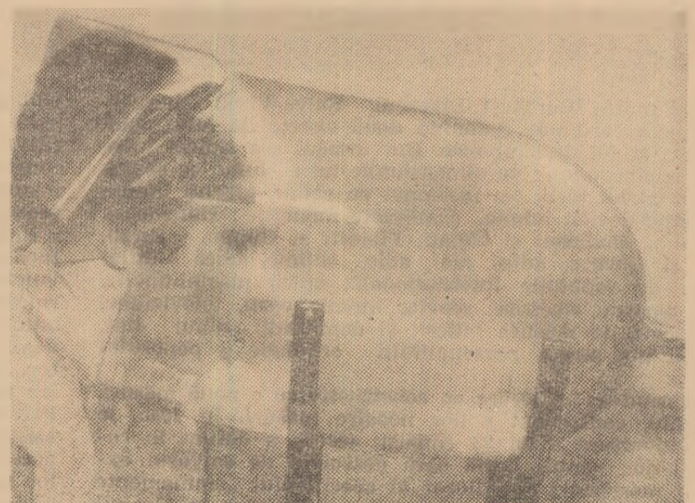
O zi de concediu cu ploaie? Se întimplă. Dar asta nu e motiv de amărăciune, dragă cititoare. Nu uita că una din cauzele îmbătrînirii precoce este proasta dispoziție și, mai ales, cea de dimineață.

Așadar, plouă. Plouă și tu ești liberă: nu trebuie să mergi la fabrică, sau la birou, sau la școală. Atunci ce să faci? Să stai în casă, citind o carte? Nu-i o soluție rea din punct de vedere al trecerii cu folos a timpului, dar, în ceea ce privește cosmetica nu-i recomandabilă. Fără teamă — și fără umbrelă! — pornește-o voinicește pe jos, într-o plimbare mai de lungă durată. Sub ploaie? Da, sub ploaie! Stropii care cad din țăriile cerului au un efect miraculos asupra pielii și părului, mai ales dacă acestea au fost uscate de soarele la care te-ai expus cu dărnicie în timpul concediului.

După cît se pare, unul din secretele tenului trandafiriu și catifelat care le-a făcut celebre pe englezoaice constă tocmai în ploile — atît de abundente în Marea Britanie — pe care ele le înfruntă cu curaj. Apa de ploaie constituie de fapt cea mai ieftină și la îndemînă metodă de înfrumusețare.

Iată schema generală a unei astfel de cure, care se poate aplica la domiciliu și chiar în zile însorite, folosind apa de ploaie stocată într-un butoiș sau într-un lighan. Se aplică pe față și pe gît comprese umede (în acest scop se pot utiliza bafiste mai mari sau prosopioare), care se schimbă din cinci în cinci minute, inmuindu-se de fiecare dată în vasul cu apă de ploaie. În total, se păstrează compresele timp de o oră, iar operația se repetă opt zile la rînd. La capătul lor, „miracolul“ este lesne de constatat: pielea a devenit mai fragedă, mai moale, mai netedă, mai curată chiar, iar multe din riduri au dispărut.

Există specialiști care consideră apa de ploaie ca un veritabil inlocuitor al legendarului tratament pe care și-l aplicau împărătesele romane: laptele de... măgăriță. Despre proprietățile acestuia din urmă ne e mai greu să ne pronunțăm, intrucît, în vremurile moderne, este greu, dacă nu imposibil de procurat.

Baia de aburi, prologul frumuseții.

★ FILMUL ★

IN CURIND PE ECRANE

„Război și pace“ seriile I și II

Din toamna anului 1962 continuăm cu asiduitate turnarea epopeii cinematografice inspirate de romanul „Război și pace“ al lui Tolstoi. Filmul va avea patru serii pe care spectatorii le vor putea viziona în trei variante: pe ecran obișnuit, cinemascop și panoramic, cu sunet stereofonic. Până acum a fost efectuat aproape jumătate din totalul filmărilor. Expedițiile destinate turnării exterioarelor ne-au purtat la Mukacevo, Dorogobujie, Iasnaia Poliana și în împrejurimile Moscovei. Sînt gata difiicile scene de masă la care au luat parte peste zece mii de oameni: băcăliile de la Borodino și Austerlitz. Materialul filmat pînă acum însumează circa cinci mii de metri de peliculă.

În momentul de față ne aflăm la Leningrad, unde se realizează o serie de episoade în decorul natural petersburghez. În mod deosebit ne preocupăm importanța convorbire dintre prințul Andrei și Pierre Bezuhov, care are loc la începutul acțiunii și în care cei doi eroi își dezvăluie concepțiile despre viață. În roman convorbirea se desfășoară în biroul prințului Andrei. Noi am transferat cea de a doua parte a ei în mijlocul naturii, în timpul unei plimbări.

Nu întîmplător echipa noastră a venit la Leningrad în perioada nopților albe. Cei doi eroi trec discutînd de-a lungul cheiului Nevei, în lumina crepusculară a unei

nopti albe. În cursul acestei plimbări pe ecran trebuie să se desfășoare panorama orașului de o rară frumusețe și măreție și, totodată, imaginea unui oraș rece, rupt de viața poporului, cuib al protipendadei ruse, care ducea acea „falsă viață“ despre care vorbește autorul și a cărei personificare este însuși salonul Annei Pavlovna Scherer, frecventat de cei doi eroi.

Mediul leningrădean este foarte familiar unei bune părți a echipei noastre de filmare. Căci mai mulți dintre interpreții filmului sînt originari din acest oraș. Interpretă Natașei Rostova, Liudmila Savelieva, tînără balerină din trupa teatrului muzical „Kirov“ din această localitate a filmat pînă acum într-un însemnat număr de secvențe: la vinătoare, în salonul Hêlene-ei, în casa Rostovilor. Tot ceea ce a interpretat pînă acum se caracterizează printr-o mare prospețime, veridicitate și spontaneitate. Dar ea deține unul din rolurile principale, așa încît esențialul urmează abia de-acum înainte. Foarte înzestrați s-au dovedit și ceilalți actori leningrădeni — printre care Nikolai Trofimov (Tușin), Vladislav Strijelcih (Napoleon), Alexandr Borisov (unchiul).

Sperăm că primele două serii ale telerologiei „Război și pace“ vor fi gata pînă la sfîrșitul acestui an.

Sergei Bondarciuk

Natașa Rostova, alias Liudmila Savelieva

Interlocutoare, Valentina Teleghina

Mă aflu pentru prima oară în postura de reporter. M-am instalat la masă, în fața renumitei actrițe Valentina Teleghina, o veche și bună cunoștință a spectatorilor, excelentă interpretă din filmele „Komsomolsk“, „Învățătorul“, „Casa în care locuiesc“, „S-a întîmplat la Penkov“, „Adio, copilărie!“ ș.a. și mă pregătesc să-i adresez întrebările de rigoare.

— Ce roluri pregătiți? Ce vă preocupă?

— Sînt foarte ocupată, răspunde cu zîmbetu-i cunoscut actrița. În primul rînd, scriu un scenariu de film. Nu de mult, într-un număr al ziarului „Selskaia jizni“ am citit o scurtă povestire intitulată „Moment prielnic“ de Anna Fedorovna Jerdeva. Povestirea mi-a produs o impresie uluitoare. E străbătută de neobișnuită finețe și lirism. Acțiunea, inspirată din viața unei colhoznice, transmite un suflu proaspăt, captivant. Într-un cuvînt, am îndrăgît povestirea și am aflat adresa autoarei.

Locuiește într-un orașel din regiunea Kostroma. În tinerețe a fost inginer, iar acum scrie. Nu poate trăi altfel. Mi-a trimis volumul ei de povestiri tipărit de editura regională.

— Și ee intenționați?

— Să realizez un scenariu după aceste povestiri — un scenariu alcătuit din trei nuvele care să cuprindă răs-timpul unei vieți omenești. Visez să interpretez eu însămi unul dintre roluri, materialul faptic existent aici fiind excelent.

Am constatat cu surprindere că uneori scenariștii se mulțumesc să scoarcească anumite caractere și situații artificiale, iar în viață trec indiferenți pe lângă oameni cu adevărat interesanți, emoționați. Cîteodată e chiar insuportabil să citești asemenea scenarii. Dar să mai și joci un rol! Iată de ce vreau să-mi încerc forțele în acest domeniu atât de spinos.

— Dar ca actriță ce ne puteți comunica?

— Abia s-a încheiat turnarea filmului „Povestea timpului pierdut“, realizat de regizorul Pușko după povestirea lui Evgheni Svart. Îmi place enorm acest scriitor. Dețin rolul unei vrăjitoare, o zgrîpțuroaică. N-am mai jucat niciodată așa ceva, și tocmai de aceea m-a atras.

Aștept cu nerăbdare un rol nou într-un film al lui Iakov Seghel. De acest tînăr regizor mă leagă o veche prietenie, care mi-a dăruit multe satisfacții artistice.

După o atît de îndelungată experiență cinematografică privesc procesul de creație ca pe un lucru complicat, foarte serios. Sînt mai exigentă cu mine însămi și, în același timp, mai pretențioasă față de autori și regizori. Din păcate, unii regizori sînt foarte tineri și lucrează cu actorii într-un chip neinteresant, alții pur și simplu, nu știu cum să procedeze. Iar în realizarea unui film e deosebit de important să-l iubești pe actori. Așa cum îi iubește marele public.

E. Teterin

FILME NOI

Romanță moscovită

„Un film umanist, de un optimism radios, ca o zi de sîrbătoare“ — așa a caracterizat critica cinematografică filmul „Romanță moscovită“, premiat cu o distincție a juriului la Festivalul internațional al filmului de la Cannes.

Întîmplările sale nu depășesc răs-timpul unei zile. O zi în care neastîmpăratul și inimosul Kolka, un tînăr constructor de metro, se angajează într-o întregă suită de peripeții, care-i prilejuiesc cunoștințe cu o mulțime de oameni interesanți.

Dintre aceștia se detașează în primul rînd Volodea, tînăr muncitor siberian și scriitor începător, aflat doar pentru o zi, în trecere, prin Moscova. Volodea vine pentru prima oară în capitală, nu

cunoaște orașul, dar, în timpul călătoriei cu metrourul, întîmplarea i-l scoate în cale pe Kolka. Acesta a lucrat în schimbul de noapte și nu-și dorește la această oră matinală decît un somn zdravăn. Dar e de ajuns să-și dea seama că Volodea nu se poate descurca singur, ca să-și ofere neîntîrziat serviciile de ghid experimentat.

Un loc deosebit în sfera acțiunii îl ocupă melancolicul Sașa, care în ziua căsătoriei a primit ordin de recrutare și s-a certat cu logodnica. Kolka e nevoit să alerge toată ziua pentru a-l scoate din diferitele încurcături. În aceste peregrinări Kolka o cunoaște pe Aliona, tînără vinătoare la un raion de discuri de care se îndrăgostește ful-

gerător, dar din păcate fata îl preferă pe însoțitorul lui, siberianul Volodea.

Kolka, Volodea, Sașa și Aliona, cei patru protagoniști ai filmului se află la o vîrstă minunată, cînd toate aparențele te fac să-ți închipui că sînt adulți — și ei fac totul pentru a lăsa să se creadă acest lucru —, dar, în cele mai multe împrejurări, reacționează ca niște puști. Ei au, ca Sașa, o poftă teribilă de a-și cumpăra o barcă pneumatică în locul sobrului costum negru de ginere, sau nu îndrăznesc să mărturisească inamei, căreia de obicei trebuie să-i ceară voie și pentru cea mai banală vizită, hotărîrea de a se căsători.

Poezia tinereții, a sentimentelor proaspete, farmecul generozității sînt trăsăturile ce caracterizează filmul „Romanță moscovită“. Momentelor de delicat lirism le succed la toț pasul scene comice, datorite pe de o parte imaginației ingenioase a lui Kolka, și, pe de alta nenumăratelor încurcături provocate de stingaciul și, mai ales, ghinionistul Sașa.

Salutînd călduros apariția acestui film, regizorul Mihail Romm remarcă în primul rînd, în cuprinsul unui articol, fantezia autorilor săi (regizor Gheorghii Danelia, scenarist G. Spalikov, operator V. Iusov). „Aici totul e făcut fără nici o urmă de efort, cu eleganță și, lucru esențial, cu foarte mult talent. Aparatul de filmat urmărește îndelung acțiunile eroilor, care se mișcă nestîngheriți fără a avea aerul că joacă în fața obiectivului, ci că trăiesc, cu bucurie și simplitate, evenimentele“ — subliniază regizorul.

În distribuție figurează tinerii Galea Polskih (Aliona), Nikita Mihalkov (Kolka), Alexei Loktev (Volodea) și Jenea Steblor (Sașa).

E. B.

Scenă din film

REFLECTOR

● La „Lenfilm“ au început pregătirile pentru ecranizarea operii lui Sostakovici „Katerina Izmailova“. Marele compozitor sovietic declara într-un articol că de multă vreme visa să-și vadă opera transpusă în film, intrucît prin întreaga ei concepție corespunde specificului cinematografiei, posibilităților oferite de cea de a șaptea artă. La redactarea scenariului Sostakovici conlucrează cu regizorul filmului, M. Șapiro (autorul reușitului film muzical „Cenușăreasa“). Cei doi autori intenționează să prezinte această operă pe ecran ca „tragedia unei femei pe care împrejurări monstruoase, inumane au transformat-o într-o ucișagă“.

● O alta cunoscută opera — „Logodnica farului“ de Rimski Korsakov se află în curs de ecranizare în studiourile moscovite. Au și fost turnate exterioroale filmului, la Suzdal și Rostov, iar acum se realizează scenele de interior. Filmul este regizat de Vladimir Gorik-ker, care semnează și scenariul, alături de Andrei Dónatov. Distribuția intrinsește actori dublați de voci celebre ale Bolșoi Teatrului. Astfel în rolurile principale apar Valentina Maliavina (cîntă soprana Galina Oleinichenko), Zinaida Kirienko (L. Avdeeva), Mihail Kozakov (E. Kibkalo), I. Pereverzev (A. Vedernikov), N. Kriucikov (A. Ghieleva). Rolul lui Ivan cel Groaznic a fost incredintat lui Piotr Glebov, interpretul lui Grigori Melehov din filmul „Pe Donul linistit“.

● „Țara Orchestria“ este titlul unei glume cinematografice, un film de păpuși produs în studioul „Soiuzmultfilm“ din Moscova. După cum indică și titlul, acțiunea se petrece în lumea instrumentelor muzicale. Eroii principali sînt membrii familiei Smicikov (instrumente de coarde), tatăl fiind un contrabas, mama un violoncel iar fiica lor, o vioară, de care este îndrăgostit nebuneste un clarinet. În orașul Smicikovilor sosește în turneu doi artiști celebri: Saxofon și Chitară Electrică. Urmează o seamă de peripeții în care autorii (regizor A. Karanovici, scenarist K. Rapoport) demonstrează ingeniozitate și un ascuțit simț al umorului în animarea păpușilor.

Aceiași echipă de cinești lucrează acum la filmul de păpuși „Serile în împrejurimile Moscovei“. Este povestea cunoscutului cîntec sovietic care s-a răs-pîdit în multe țări ale lumii.

● Primul film panoramic submarin din istoria cinematografiei a fost terminat recent și este opera a doi telerari operatori sovietici, Fedor Leontievici și Oleg Lebedev. Ei au filmat cu ajutorul unui aparat de construcție specială, care pe pămînt cîntărește nu mai puțin de 200 kg, dar cufundat în apă devine surprinzător de ușor și lesne de manevrat. Prevăzută cu acumulatori, el se poate deplasa cu mijloace proprii, în timp ce operatorii au folosit ca mijloc de locomotie un gen de scuter submarin. Grație posibilităților oferite de ecranul panoramic acest film va dezvălui spectatorilor lumea extraordinară ascunsă în adîncurile Pacificului. Ei vor face cunoștință cu coloniile faimoșilor crabi oceanici, cu misterioasele „crașe“ submarine. Premiera va avea loc în curînd, simultan la Moscova și Paris.

În drum spre Amaltea

(Urmare din numărul trecut)

Iurkovski horcăi. Fața i se schimonosi de durere și se congestionă. Danghe se întoarce îngrijorat spre el.

— Valdemar tare lovit? întrebă Mollard. Jungiadu-și gîtul, se uita cu teamă și curiozitate la Iurkovski.

— Ce-i cu tine, Volodenka? întrebă Danghe, fără să mai zîmbească.

— Dar ce s-a întimplat?

Iurkovski încetă să mai horcăie, se ridică și, strîmbîndu-se de durere, începu să cotrobăiască în buzunarul de la piept al tunicii.

— Ce-i cu tine, Volodenka? întrebă Danghe, descumpănit.

— Valdemar nu poate să vorbească, spuse încet Mollard.

Iurkovski clătină afirmativ din cap, seose tocul rezervor și notesul și începu să scrie tremurînd.

— Linistește-te, Volodea, biigui Danghe. O să-ți treacă îndată.

— Asta trece, confirmă Mollard. Cu mine fost tot așa. Fost tare mare curent și pe urmă tot trecut.

Iurkovski îi dădu notesul lui Danghe, se lăsa din nou pe spate și închise ochii. „Nu pot vorbi”, desluși cu greu Danghe.

— Nu te îngrijora, Volodea, o să-ți treacă. Iurkovski se foi, nerăbdător.

— Așa. Mai departe: „Ce s-a întimplat cu Alexei și cu piloții? Ce-i cu nava?” citi Danghe tulburat și se uită la trapa cabinei de comandă. El, drace, am uitat de toate!

Iurkovski își scutură capul și se uită și el la trapa cabinei.

— Tu aflu, spuse Mollard. Eu acum aflu totul.

Se ridică din fotoliu, dar în aceeași clipă trapa se dădu la o parte și în salon apăru căpitanul Bikov, enorm, zburliț, cu nasul neobișnuit de vinat și cu o pată neagră deasupra sprincenei drepte. Îi învălui pe toți cu o privire furioasă, se apropie apoi de masă, își propti în ea mîinile și întrebă:

— De ce nu se află pasagerii în amortizoare?

Întrebarea fusese rostită încet dar Charles Mollard încetă brusc să mai zîmbească. Se așternu o tăcere scurtă și apăsătoare. Danghe răuși stîngherit și cam într-o parte și începu să se uite aiurea, iar Iurkovski închise din nou ochii. „Treburile nu merg prea strălucit”, gândi el. Iurkovski îl cunoștea bine pe Bikov.

— Cînd o să fie disciplină pe nava asta? întrebă din nou Bikov.

Pasagerii tăceau.

— Puști! le aruncă Bikov cu dispreț și se așeză. Oameni de nimic ce sînteți... Ce-ai pățit, monsieur Mollard?

— Asta supă, raportă Mollard. Eu plecat să curăț imediat.

— Așteaptă, monsieur Mollard, îl opri Bikov.

— U-unde sîntem? horcăi Iurkovski.

— Cădem, răspuse scurt Bikov.

Iurkovski se aștepta la asta dar tresări și se ridică:

— Încotro?

— Pe Jupiter.

Bikov nu se uita la planetologi. Se uita la Mollard. Îi era tare milă de el. Mollard era la primul său raid cosmic și era așteptat cu nerăbdare pe Amaltea, fiind un radio-op-tician strălucit.

— O, pe Jupiter? se interesă și Mollard.

— Da.

Bikov tăcu, pipăindu-și vinătaia de pe frunte, apoi reluă:

— Reflectorul e făcut făcîndări. Controlul reflectorului este de asemenea distrus. Nava are optsprezece spărturi.

— O să ardem? se interesă iute Danghe.

— Deocamdată nu știu. Mihail calculează. Poate că nu ardem totuși.

Tăcu. Mollard se ridică:

— Mă duc să mă curăț.

— Așteaptă, Charles, spuse Bikov. Tovarîși, ați înțeles bine ce v-am spus? Cădem pe Jupiter.

— Am înțeles, spuse Danghe.

— Acum vom cădea pe Jupiter tot timpul vieții noastre, spuse Mollard.

Bikov îl privea pieziș, fără să-l piardă o clipă din ochi.

— Bi-ine spu-us, interveni Iurkovski.

— C'est le mot, repetă și Mollard, zîmbînd. E permis, totuși, să mă duc să mă curăț?

— Da, poți să te duci, încuviință Bikov.

Mollard se întoarce și părăsi salonul ofițerilor. Toți îl urmăreau cu privirea. Auziră cum ajuns pe culoar el începu să cînte cu voce slabă dar plăcută.

— Ce cîntă? se interesă Bikov. Mollard n-a cîntat niciodată pînă acum.

Danghe își ciuli urechile și porni să traducă: „Două rîndurile se sărută dincolo de fereastra navei mele stelare. În vi-i-i-id; dar cum au ajuns ele acolo? Se iubeau mult și au sters-o ca să admire stelele. Tra-la-la. Și ce treabă aveți cu ele?”. Ceva în genul asta.

— Tra-la-la, spuse Bikov, gînditor. Stră-nie cîntec.

— Bi-ine mai tra-aduci, adăugă Iurkovski. „Au ste-ers-o”...Ce m-mai p-poezie!

Bikov se uită la el, mirat:

— Ce-i, Vladimir? Ce-i cu tine?

— Bi-îlbiit pe-e vi-a-a-afă, răspuse Iurkovski, zîmbînd cu amărăciune.

— L-a pocnit curentul, explică încet Danghe.

Bikov își supse buzele.

— Nu-i nimic, spuse el. Nu sîntem primii. S-au întimplat lucruri și mai rele.

Știa că mai rău nu fusese niciodată. Nici lui nu i se întimplase, nici planetologilor. Prin trapa întredeschisă se auzi vocea lui Mihail Antonovici:

— Gata, Aleoșenka!

— Vino încoace. Îl chemă Bikov.

Gras și zgîriat tot, Mihail Antonovici năvăli în salonul ofițerilor. Era fără cămașă și luca de transpirație.

— Vai, ce frig e la voi! spuse el, îmbră-țișîndu-și pieptul cu mîinile grăsunе și scurte. În cabina de comandă e o căldură îngrozitoare.

— Hai, Mihail, îl îndemnă Bikov nerăbdător.

— Dar ce-i cu Volodenka? întrebă speriat timonierul.

— Hai, dă-i drumul, repetă Bikov. A fost curentat.

— Dar unde e Charles?

— Charles e viu și nevătămat, răspuse Bikov. Sînt cu toții sănătoși și voinici. Da începe-odată!

— Ei, slavă domnului! se bucură timonierul. Uite ce-i, băieții. După calculele mele, n-avem combustibil suficient ca să ne putem salva.

— E limpede pînă și pentru un arici, spuse Iurkovski aproape fără să se bilbiie.

— Așa-i. Numai reactorul fonic ne-ar fi putut scăpa, dar se pare că reflectorul e și el distrus. Combustibilul ne va ajunge doar

3.

Nuvelă de aventuri științifico-fantastice de A. și B. STRUGATKI

uitîndu-se în tavan, să-l lăsăm pe Mihail să calculeze, la ce adîncime va înceta n-ava să se prăbușească și va rămîne su-uspendată. După Kangrain, pre-esiunea pe Jupiter crește rapid. Cu-alculează, Mihail și află adîncimea de scufundare, pre-esiunea la această adîncime și forța de a- atracție.

— Da, interveni Danghe. Ce presiune ne așteaptă acolo? Poate că vom fi pur și simplu striviți.

— Ei, nu-i chiar așa de simplu, bombăni Bikov. Două sute de mii de atmosfere vom fi noi în stare să suportăm. Iar reactorul atomic și compartimentele de rezistență chiar mai mult.

— Mihail, adu programul să-l văd și întrodu-l în timonierul cibernetice.

— L-am și introdus, Leoșenka, răspuse timonierul, cu un aer vinovat.

— Aha... Dacă-i așa, e bine...

Bikov se ridică.

— Așa. Acum totul e limpede. De strivit, poate că nu ne va strivi, dar nici înapoi nu ne vom mai întoarce, hai să vorbim deschis.

— Și dacă-i așa, nu sîntem noi primii. Am trăit cîstit și vom muri la fel de cîstit. Jiliu și cu mine vom încerca să facem ceva cu

8.

Jiliu repară combina de control a reflectorului. Scoțea, cu cîte una, plăcuțele de masă plastică, cu scheme imprimare, din corpul deformat al combinei, le încerca pe cele care rămăseseră intacte. Le punea de-o parte pe cele crăpate și le înlocuia cu altele, de rezervă.

Lucra metodic, fără grabă ca la examen, pentru că nu avea de ce să se grăbească și pentru că toate acestea erau evident inutile. Își împunea să nu se gîndească la nimic și se bucura că mai ține minte atît de bine schema generală, că nu prea avea nevoie să consulte îndrumătorul. Se bucura că rî-nile nu-l mai dureau aproape deloc. De sub invelierea fotoreactorului se auzea zumze-tul calculatorului. Mihail Antonovici șosea niște hîrtii și fredona ceva ce nu aducea de-loc a cîntec. Dar asta i se întimpla de fiecare dată cînd lucra.

„Ar fi interesant de știut la ce lucrează el acum. Își spuse Jiliu. Poate o face numai ca să-și abată gîndurile. Nu e rău să știu

pentru frînare. Dacă binecunoscuta teorie despre structura lui Jupiter este justă, atunci nu vom arde.

Danghe ar fi vrut să spună că o teorie „binecunoscută” despre structura lui Jupiter nu există și n-a existat niciodată, dar tăcu.

— Frînarea continuă și acum, spuse Mihail Antonovici. Așa că, după mine, ne vom prăbuși în condiții bune. Mai mult nu putem să facem, băieți. Doar dacă am izbutit să reparăm reflectorul...

— Pe Jupiter nu există ateliere de reparații. Asta rezultă limpede din toate teoriile despre Jupiter.

Bikov dorea mult ca „băieții” să-l înțeleagă. Să-l înțeleagă pînă la capăt. I se părea că nu-l pricepe așa cum se cuvine.

— La ce fel de teorie binecunoscută te referi? întrebă și Danghe.

Mihail Antonovici ridică din umeri:

— Teoria lui Kangrain.

Bikov se zgîi întrebător la planetologi.

— Fie, spuse Danghe. Să-l admitem și pe Kangrain.

Iurkovski tăcea cu privirea așintită în tavan.

— Ascultați, planetologilor, nu-l răbdă ini-ma pe Bikov, voi, specialiștilor. Ce ne așteaptă acolo, jos? Ați putea să ne spuneți?

— Desigur, răspuse Danghe. Îți vom spune în curînd.

Bikov se învioră:

— Cînd anume?

— Cînd vom fi acolo jos, îi răspuse în glumă Danghe.

— Trebuie să calculăm, interveni Iurkovski,

reflectorul, dar asta numai așa, ca să ne aflăm în treabă. Voi ce aveți de gînd să întreprindeți?

— Să o-observăm, răspuse aspru Iurkovski.

Danghe aprobă din cap. Bikov se uită la el pe sub sprincene.

— Am o rugămînt: aveți grijă de Mollard.

— Da-da, întări Mihail Antonovici.

— El e novice și... se întimplă uneori lucruri neplăcute... știți.

— Bine, Leoș, îi răspuse Danghe, zîmbînd. Fii liniștit.

— Și acum, reluă Bikov, tu, Mișa, du-te în cabină și fă toate calculele iar eu am să trec pe la cabinetul medical să-mi masez șoldul. S-a cam zdrobotit.

Îndreptîndu-se spre ieșire, îl auzi pe Danghe spunîndu-i lui Iurkovski:

— Într-un sens, am avut noroc, Volode-cika. Ne e dat să vedem ce n-are mai văzut nimeni pînă la noi. Și acum să mergem să ne reparăm.

„Pe mine nu mă păcăliți voi, gîndi Bikov. N-ați înțeles încă totul. Mai credeți încă într-o posibilitate de salvare. Gîndiți, probabil: Alexei ne-a scos din nisipurile negre ale Golcondei, Alexei ne-a scos din mlaștinile putrede, el ne va scoate și din mormîntul de hidrogen. Danghe asta precis că gîndes-te așa? Alexei ne va scoate... Și dacă într-adevăr îi voi scoate?”

La cabinetul medical, Mollard, suflînd pe nas de durere, se ungea cu o cremă grasă

cum să-și abați gîndurile în asemenea momente.

Planetologii probabil, lucrează și ei, lansează bombe. Încă n-am reușit să văd cum explodează o încărcătură de bombe. Multe n-am reușit să văd. Se spune că Jupiter arată bine de pe Amaltea. Tare aș fi vrut să particip la o expediție interstelară sau la vre-o altă expediție a Cercetătorilor de urme, a savanților care caută pe planete străine urmele oaspeților din alte Lumi... Se mai spune că în Stațiile J.I. există fete minunate. Și ar fi lesne să faci cunoștință cu ele...

Trapa pocni infundat. Se auzi vocea lui Bikov.

— Ei, cum e, Mihail?

— Terminăm prima spiră, Aleoșenka. Am căzut pînă acum cinci sute de kilometri.

În cabină se auzi zgometul pe care-l făceau cioburile de masă plastică lovite cu piciorul.

— Bineînțeles că nu avem legătura nici cu Amaltea.

— Receptorul tăce, suspină Mihail Antonovici. Transmițătorul lucrează, dar ce folos cînd pe aici sînt niște furtuni radiofonice, mamă, mamă!

— Ce se aude cu calculele tale?

În rominește de ION HOBANA

(Va urma)

POȘTA REDACȚIEI

DAN NICOLAU — com. Dragomirești, regiunea Bacău: Liudmlei Marcenko scrieți-i la studioul „Mosfilm”: kinostudia „Mosfilm”, ulița Mosfilmovskaia nr. 1, Moskva.

SOFRONIA ALEXANDRESCU — com. Partizani, raionul Tulcea: Vă sfătuim să vă adresați direct comitetului U.T.M. al regiunii Maramureș, rugînd să vă pună în legătură cu o tînără colectivistă din această regiune.

PROF. G. PARCALĂBESCU — București: Vi

se va expedia numărul cerut.

N. PRISTAVU — Brașov: Ne pare rău, dar scrisoarea dv. nu ne-a parvenit.

IOAN PENTELESCU — Vatra Dornei: Ne bucură aprecierile dv. privind materialele publicate de „Veac nou”. Sugestiile dv. sînt interesante și, în măsura posibilităților, sperăm să le dăm curs.

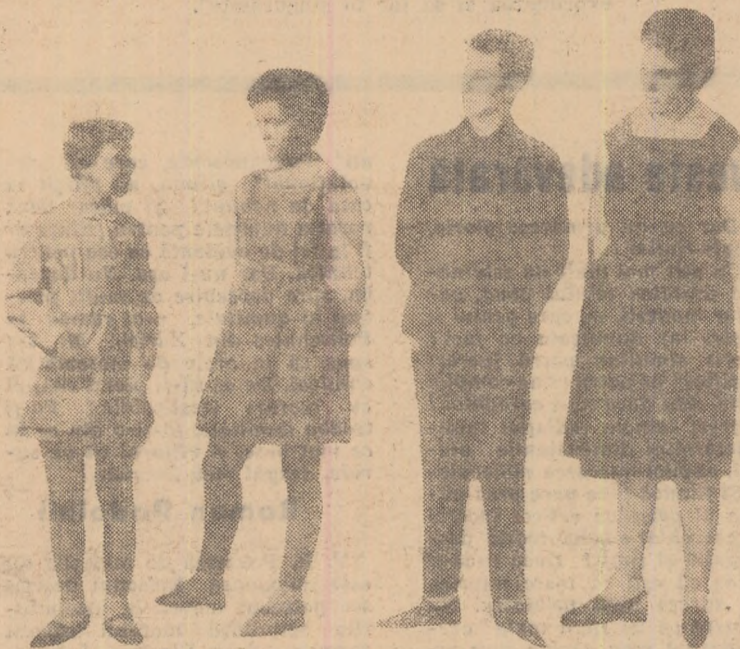
PROF. PETRU IACOBESCU — Timișoara: Traducerile dv. sînt izbutite. Din păcate, revista noastră publică rareori

poezie. Încercați să le trimiteți unei publicații literare.

NICOLAIE STROIE — comuna Ibrianu Marai, raionul Făurei: Adresele unor eleve sovietice: Larisa Klocikova, gorod Kursk, ul. I. Ofiterski pereulok nr. 42; Lena Nikonenko, Kazahskaia S.S.R., gorod Alma-Ata, Sanatorii Kamenskoe pla- to Observatoria.

MIRCEA CAPOTESCU — Timișoara: Vă comunicăm adresa unei tinere sovietice: Lida Konovalova, Moskovskaia oblasti, gorod Kolomna, ulița Kutuzova 12—11.

NOILE UNIFORME ȘCOLARE

Frumoase, practice, comode, rezistente.

Se pot cumpăra și cu plata în rate

CENTRACOOP

VIZITATI

MAGAZINELE

Cooperativelor de consum

CARE VA OFERĂ MĂRFURI DE BUNĂ CALITATE ȘI SORTIMENTE VARIATE

PRODUS COLOROM

GALLUS

VOPSESTE ORICE TESĂTURI
MATASE • BUMBAC • LINA
ROCHII • HAINE • BLUZE

SOLDARE

NUMAI ÎNTRE
3 AUGUST - 10 SEPTEMBRIE

SEZONIERĂ

MARI REDUCERI DE PREȚURI LA ARTICOLE DE VARĂ

Marluri de calitate - Sortimente variate

TESĂTURI: In - Bumbac - Mătase

TRICOTAJE: Bumbac - Relon

Lină amestec

MARI REDUCERI DE PREȚURI

20-25 %

MARI REDUCERI DE PREȚURI

20-30 %

SOLDARE

INCĂLȚĂMINTE: Bărbătești - Dama

GALANTERIE - MAROCHINĂRIE

Pălării - Poșete - Cravate

CONFECȚII: Rochii - Costume

Compleuri

SEZONIERĂ

Nu pierdeți ocazia de a fi buni gospodari, căci omul gospodar își face vara sanie și iarna car.

PRACTICE • FRUMOASE
IGIENICE • CONVENABILE

TRICOTAJE

din
BUMBAC

pentru adulți și copii

Modele, contexturi și culori diferite

BLUZE

JACHETE

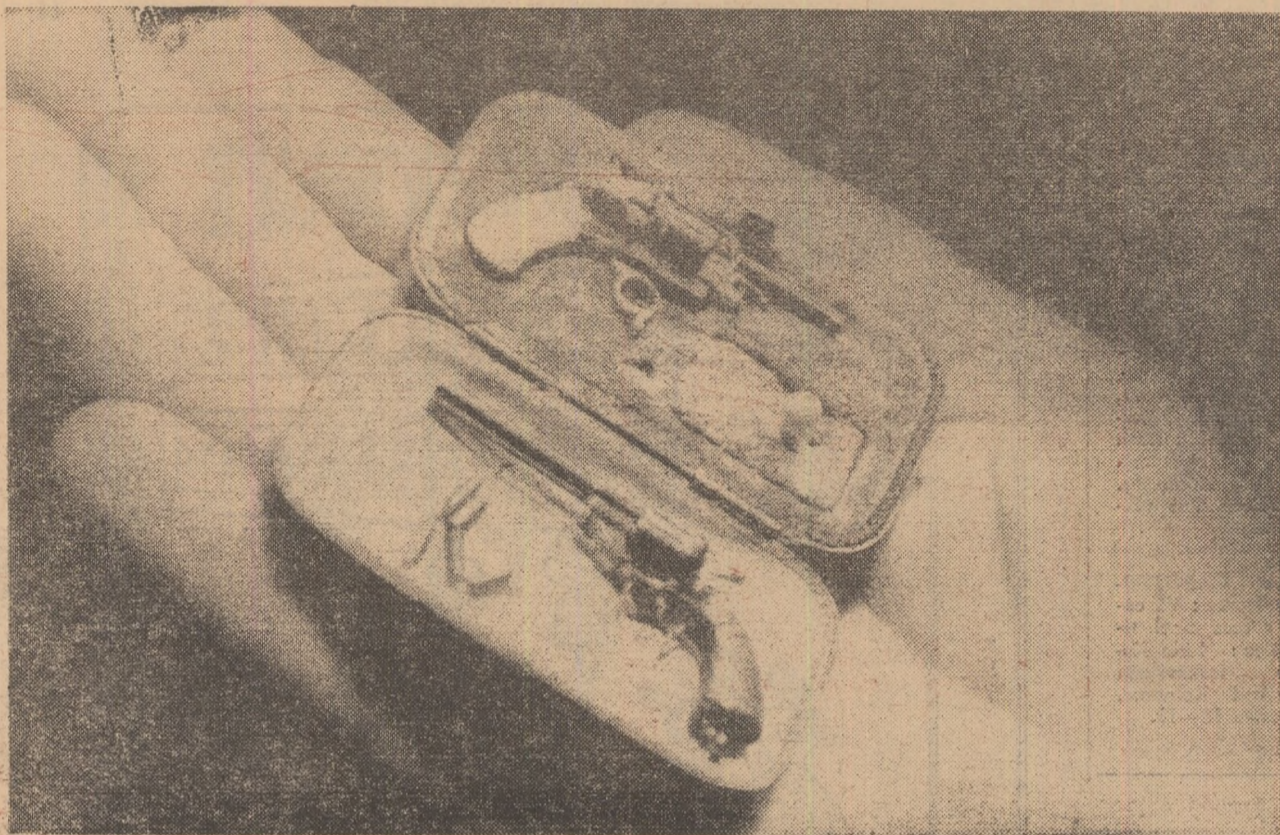
SCAMPOLOURI

VESTE

CAMAȘI

ARTICOLE DE LENJERIE

Recomandări: Produsele se spală în apă caldută în care se adaugă fulgi „Alba lux” (o lingură la 5 litri apă). Se clătesc în apă caldută și apoi rece. Se store prin presare. Nu se usucă prin atîrnare și nici pe sobă sau calorifer.

Intr-un număr anterior („Veac nou“ nr. 27 din 3 iulie) am relatat mai pe larg despre arsenalul din Tula și vestifii săi meșteșugari care au creat de-a lungul anilor arme de diverse tipuri. Muzeul arsenalului cuprinde multe expoziții, printre care și aceste revolve miniaturale pe care le înfățișează fotografia noastră.

Cum lucrau clasicii

Pușkin prefera să lucreze la țară. „Acolo aud mai limpede glasul lumii și simt visele mai vii” — scria el.

În schimb Gogol nu putea scrie nici un rând în liniștea rustică. La Paris el a închiriat o cameră într-unul din punctele cele mai zgomotoase și urmarea, absorbit, pe fereastră animația străzii. Unul din capitolele „Sufletelor moarte” a fost scris într-o „trattoria” (birt) din Italia, „într-o larmă și o forfotă de neînchipuit, în fum, într-o atmosferă înăbușitoare... M-am lăsat pradă visării și am scris un capitol întreg fără să mă mișc de pe scaun. Socotesc rîndurile acestea printre cele mai inspirate”, mărturisea Gogol.

Maiakovski nu suporta singurătatea, scria în mijlocul oamenilor, în cafele, în timp ce alții jucau biliard.

Ceea ce nu înseamnă, firește, că scriitorii care preferau să lucreze în liniștea izolării nu puteau scrie și în alte condiții. De exemplu scena la fîntînă din „Boris Godunov” a fost compusă de Pușkin în gînd în timpul unei plimbări și așternută pe hîrtie abia după trei săptămîni. Lermontov, ținut sub arest la Petersburg, a scris „cu vin, cu funingine și cu chibrituri”. Cehov a compus admirabila-i povestire „Vi-nătorul” la o baie publică.

Marele fabulist La Fontaine crea de preferință în aer liber. Charles Dickens nu putea lucra în afară de Londra, forfota orașului îi dădea „puteri noi”.

Flaubert avea nevoie de izolare deplină la moșia lui, își zicea „urs” și îi plăcea să trăiască „fără nici un eveniment”. Goethe lucra întotdeauna în „izolare absolută”.

Cu câteva excepții, regula generală a creației literare, exprimată de Lev Tolstoi, este, deci, probabil următoarea: „Ideea trebuie să se nască în societate, iar prelucrarea și exprimarea ei se fac în singurătate”.

Limbajul furnicilor

Studiind viața albinelor, a termitelor, a viespile și a furnicilor, savanții au ajuns la concluzia că ele „se înțeleg” cu ajutorul unui limbaj cu totul neobișnuit. Cuvintele acestei „limbi” sînt niște substanțe chimice denumite *feromoni*. Dacăm dată se cunoșc două tipuri de feromoni, feromonii alarmei și feromonii urmelor. Dar limbajul chimic al furnicilor este mai bogat. Există și alte substanțe care le determină pe furnici să facă anumite operații — de exemplu să plece după tovarășele lor, să adune și să facă schimb de hrană, să-și îngrijească „regina” și să hrănească puii.

Și furnicile moarte secretă feromoni. Ceea ce le determină pe „lucrătoare” ca, pînă se lămuresc, să le îngrijească exact ca pe cele vii. Nu le șochează deloc nemîșcarea și rigiditatea cadavrelor. Dar după o zidă două produsele descompunerii le determină să eva-

cueze cadavrele la cimitirul furnicilor. După cum scrie revista sovietică „Priroda” (Natura), savanții au făcut următoarea experiență. Cu feromonii rezultați în urma procesului de descompunere a furnicilor moarte au uns furnici vii. Lucrătoarele le-au transportat imediat la cimitir. E adevărat, „cadavrele vii” s-au întors grabnic la furnicar. Dar cu aceeași promptitudine au fost duse înapoi. Și această manevră s-a repetat pînă cînd de pe furnicile experimentale au dispărut și ultimele rămășițe ale „substanței morții”.

Curînd în „dicționarul” furnicilor savanții vor descoperi noi „cuvinte”.

Colțul curiozităților

O FIRMĂ comercială americană a oferit cumpărătorilor un model de sacou în care este cusut un aparat de radio miniatural. Nasturii multicolori foarte frumoși servesc de butoni pentru reglarea sunetului.

ÎN GENERAL meseria de cizmar este socotită un monopol al bărbaților. Dar iată că o tină locuitoare a orașului vest-german Munchen, pe nume Birgit Stiemeyer, a încălcat tradiția alegîndu-și această meserie „masculină”. La concursul cizmarilor care a avut loc la Londra, Birgit a ocupat locul întâi, cîștigînd medalia de aur.

PE O insulă din vecinătatea Australiei există de multă vreme o colonie de pingu-

ini. Aceste păsări circulă numai pe potecile croite de strămoșii lor. Cînd insula a fost populată, oamenii au început să construiască drumuri. Un astfel de drum se întretaia cu o cărare a pinguinilor. Dar păsările continuau să meargă pe unde apucaseră din moși-strămoși, fără a se sinchisi de circulația umană. Mulți pinguini au plătit pentru asta cu viața. Atunci locuitorii insulei au făcut sub șosea o trecere specială pentru ei. Dar pinguinii au ignorat-o continuînd să meargă pe vechile lor poteci. Așa că, în cele din urmă, oamenii s-au văzut nevoiți să pună pe sectorul respectiv al drumului semne de circulație speciale.

UN GRĂDINAR din împrejurimile Nürnbergului a făcut prinsoare cu vecinul lui că va reuși să unească doi copaci complet separați. Cincizeci și cinci de ani a muncit grădinarul perseverent — îndoiind, tăind, apropiînd în fel și chip doi plopți tineri — pînă cînd și-a văzut visul cu ochii. El a obținut o arcadă vie de toată frumusețea care a devenit un mare punct de atracție pentru turiști, reușind astfel, după mai bine de o jumătate de secol, să intre, în sfîrșit, în posesia făgăduțului butoiș cu bere.

(Din OGONIOK)

Poveste adevărată

— Dar eu nu urmăresc gloria, domnule Haller!

— Cu atît mai mult ne este necesară unitatea țelului nouă, oamenilor modești, pe care geniul îi ocolește. Iar dumneata ce faci?

Ai scris simultan patru lucrări „științifice” pe patru teme complet diferite. Zău dacă nu-i caraghios! Descifrezi tainele radiației luminoase, determini dimensiunile atomului, explici mișcarea moleculelor! Și fiindcă îți se pare prea puțin, în al patrulea articol încerci să crezi chiar o nouă teorie despre spațiu și timp! Dacă n-ai fi convins că ești în toate mințile, m-aș adresa unui psihiatru. Nu te supăra că îți spun toate acestea, dragul meu. O fac spre binele dumitale. De-ai ști cîte „ge-

nii” nerecunoscute, care au „evoluzionat” știința, au sfîrșit la casa de nebuni! Și măcar dacă vocația dumitale pentru știință ar fi la fel de evidentă ca cea pentru tehnică. Dar nu-i așa. Nu degeaba, spre deosebire de mulți prieteni ai dumitale, n-ai rămas la Politehnica din Zürich. Mi s-a spus că la orele de matematică chiuleai. De ce să-ți pierzi timpul cu lucruri irealizabile? Fă-ți treaba dumitale, fă-ți-o din ce în ce mai bine, și viitorul îți va surîde, dragul meu Einstein!

Roman Podolnii

N. R. Povestea de mai sus nu este imaginară. Episodul descris s-a petrecut aievea la începuturile activității marelui savant german Albert Einstein, întemeietorul teoriei relativității.

Breviar olimpic

Federația japoneză de înot experimentează noile aparate destinate să măsoare timpurile realizate de concurenți în bazine. Plăci încorporate, contoare și ceasuri electronice, selectoare și înregistratoare cu tranzistori, microfon pentru starter etc. sînt componentele acestei aparaturii. Ea va putea măsura nu numai timpul total al întrecerii, ci și durata parcurgerii fiecărei lungimi

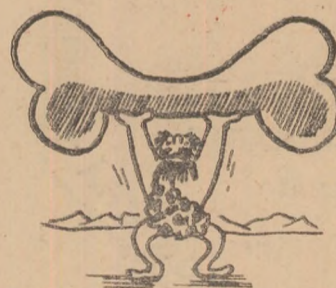
de bazin. Precizia rezultatelor va ajunge, după cit se pare, pînă la a mia parte dintr-o secundă.

Pînă astăzi Japonia a selecționat 321 de reprezentanți pentru Olimpiadă. Cele mai numeroase sînt echipele care vor concura la atletism (52 de participanți), înot (48), volei (24), canotaj (22), fotbal (19), hochei pe iarbă (18), lupte (18) etc.

Organizatorii studiază un adevărat alfabet internațional de semne, care să permită oaspeților din cele mai diverse țări să se orienteze la Tokio și pe stadioane. S-a propus, de exemplu, ca ziaristii să-și vadă marcate locurile de un desen reprezentînd un cap barat de un sfîitou. Două arătătoare indicînd direcții opuse ar urma să însemne... biroul de informații.

UMOR

Jocurile Olimpice în epoca preistorică

Halterofilul
Desene de N. Elinson

Exerciții
la bare paralele

Săritură de la trambulină